

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Podnikání a jeho podpora v Evropské unii na příkladu Moravskoslezského kraje
Entrepreneurship and Its Support in the European Union on the Example of the
Moravian-Silesian Region

Student:
Vedoucí bakalářské práce:

Denisa Maliariková
Ing. Bc. Monika Mynarzová, Ph.D.

Ostrava 2020

Zadání bakalářské práce

Student: **Denisa Maliariková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6210R004 Eurospráva
Téma: Podnikání a jeho podpora v Evropské unii na příkladu
Moravskoslezského kraje
Entrepreneurship and Its Support in the European Union on the Example
of the Moravian-Silesian Region

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretická východiska podnikání a jeho podpory v Evropské unii
3. Charakteristika Moravskoslezského kraje prizmtem nástrojů podpory podnikání
4. Komparace podpory podnikání v Moravskoslezském kraji s vybranými kraji České republiky
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HAMILTON, Leslie and Philip WEBSTER. *The International Business Environment*. 3rd edition. New York: Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-19-870419-5.

JANATKA, František a kol. *Podnikání v globalizovaném světě*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-754-7.

ZAPLETALOVÁ, Šárka. *Podnikání malých a středních podniků na mezinárodních trzích*. Praha: Ekopress, 2015. ISBN 978-80-87865-16-3.

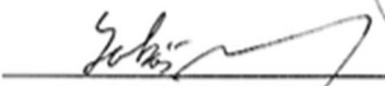
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Bc. Monika Mynarzová, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2019

Datum odevzdání: 07.05.2020

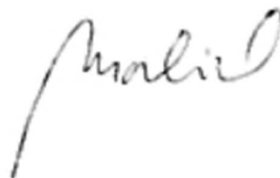

Ing. Lukáš Melecký, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděškanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 29. 5. 2020

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Maliariková', written in a cursive style.

Denisa Maliariková

Poděkování

Chtěla bych touto cestou velmi poděkovat vedoucí mé bakalářské práce, paní Ing. Bc. Monice Mynarzové, Ph.D., za odbornou pomoc, poskytnuté cenné rady, věnovaný čas a vstřícnost při vedení bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Teoretická východiska podnikání a jeho podpory v Evropské unii.....	9
2.1	Vymezení základních pojmů	9
2.2	Podpora podnikání a její legislativní zabezpečení	13
2.3	Institucionální zabezpečení rozvoje podnikání.....	18
2.4	Vybrané programy podpory podnikání v EU a ČR	23
3	Charakteristika Moravskoslezského kraje prizmatem nástrojů podpory podnikání.....	28
3.1	Charakteristika Moravskoslezského kraje	28
3.2	Nástroje podnikání prostřednictvím přímé podpory	29
3.3	Nástroje podnikání prostřednictvím nepřímé podpory	34
4	Komparace podpory podnikání v Moravskoslezském kraji s vybranými kraji České republiky	44
4.1	Charakteristika a základní ekonomické údaje vybraných krajů	44
4.2	Vyplacená podpora v rámci OP PIK ve vybraných krajích.....	46
4.3	Infrastruktura a podnikatelské inkubátory jako nepřímé nástroje podpory podnikání v krajích	50
5	Závěr	62
	Seznam použité literatury	65
	Seznam zkratk	70
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Žijeme v době, ve které se podnikání stalo nedílnou součástí společnosti. Podnikání je silně ovlivněno prostředím, ve kterém se podnikatel pohybuje, toto podnikatelské klima utváří nejen jednotlivé subjekty, ale také legislativa, vládní instituce, nové inovace a jak se můžeme v současnosti přesvědčit, také události ve světě. Velmi výraznou roli v podnikání hraje politické uskupení státu, demografická poloha a hospodářská vyspělost, provázání ekonomik jednotlivých států Evropské unie (EU). Podpora podnikání je pro instituce Evropské unie středem zájmu, protože jsou přesvědčeny o tom, že klíč k ekonomickému růstu a zvyšování produktivity spočívá v tom, jakou má ekonomika podnikatelskou kapacitu. Každý stát Evropské unie si uvědomuje, jak důležitým prvkem jsou podnikatelské subjekty pro jejich ekonomiku a prostřednictvím různých pobídek se snaží motivovat podnikatele k zahájení nebo rozšíření jejich aktivit, zlepšovat kvalitu podnikatelského prostředí a samozřejmě přilákat nové investory do jejich regionu. Evropská komise povzbuzuje občany k tomu, aby se stali podnikateli, založili vlastní společnosti a vytvářeli pracovní místa v Evropské unii, a také se jim snaží usnadňovat zakládání a růst jejich podniků. Za tímto účelem Komise realizuje řadu programů na podporu a rozvoj podnikání, včetně podpory podnikatelského vzdělávání ve školách ve všech zemích Evropské unie.

Vybrala jsem si téma podnikání a jeho podpory v Evropské unii na příkladu Moravskoslezského kraje (MS kraj), protože jsem se zde narodila a ráda bych v budoucnu pomáhala své rodině v jejích již zavedených podnikatelských aktivitách.

Cílem bakalářské práce je na základě analýzy zpracovat přehled dostupných přímých i nepřímých nástrojů podpory podnikání v Moravskoslezském kraji v programovém období 2014-2020. Dále je cílem na základě komparace s Jihomoravským a Zlínským krajem vyhodnotit atraktivnost podnikatelského prostředí a vypracovat návrhy a doporučení vedoucí ke zlepšení čerpání podpor podnikání a zvýšení investic v Moravskoslezském kraji.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol. Po úvodu následuje druhá kapitola, která je zaměřena na vymezení základního teoretického rámce. Je zde specifikována problematika podpory podnikání v EU prizmatem Smlouvy o fungování EU. Dále je v této teoretické kapitole specifikována podpora podnikání, a to prostřednictvím legislativního a institucionálního zabezpečení na úrovni EU a na úrovni ČR.

Třetí kapitola je věnována charakteristice Moravskoslezského kraje prostřednictvím vybraných nástrojů podpory podnikání. Nástroje podpory podnikání jsou rozděleny na přímé a nepřímé.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na komparaci vybraných přímých a nepřímých nástrojů podpory podnikání v Moravskoslezském kraji s Jihomoravským a Zlínským krajem. Je zde zpracován souhrn vyplacené podpory v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost ve vybraných krajích v programovém období 2014-2020. V neposlední řadě je pomocí SWOT analýzy vyhodnocena atraktivnost podnikatelského prostředí jednotlivých krajů prizmatem dostupných nepřímých nástrojů podpory podnikání.

Čerpala jsem z knižních zdrojů domácí i zahraniční literatury, jakož i z internetových zdrojů. Mezi stěžejní použité metody patří analýza a komparace. Pro účely komparace byly vybrány kraje Jihomoravský a Zlínský.

2 Teoretická východiska podnikání a jeho podpory v Evropské unii

Evropský hospodářský růst závisí na podpoře podnikání a její schopnosti umět podporovat růst podniků. Podnikání otevírá nové trhy a rozvíjí nové dovednosti a vytváří nové příležitosti. Vstupem České republiky do Evropské unie v roce 2004 došlo k zásadním změnám ve fungování státu i podniků. Váha českých podnikatelů a společností na zahraničních trzích se výrazně pozměnila. Státní orgány, stejně jako fyzické a právnické osoby, se musely podřídít ekonomickému a právnímu prostředí Evropské unie. Došlo ke zjednodušení uskutečňování zahraničního obchodu, pohybu zboží, kapitálu, pohybu osob i podnikatelských aktivit v členských zemích EU. Naopak ale odbyt českého zboží a služeb se v celé řadě států stal komplikovanější a rizikovější. Proto při zpracovávání podnikatelských vizí a záměrů i koncepcí českých společností je nutné se zaměřit se hlavně na to, do jaké oblasti nebo země je výhodné služby a zboží nabízet, a jak by se rizika spojená s obchodem dala co nejvíce minimalizovat (Janatka, 2017). Tato kapitola přibližuje základní teoretické pojmy týkající se oblasti podnikání, a to jak v Evropské unii, tak v České republice.

2.1 Vymezení základních pojmů

Podnikání je soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem, vlastním jménem na vlastní zodpovědnost, jejímž cílem je dosažení zisku čili vytvoření přírůstku bohatství (kromě neziskových organizací, kde tvorba zisku není prioritní). Předpoklad úspěchu podnikatele je existence dobrého nápadu před zahájením podnikání a následně jeho realizace (podnikatelský záměr), zahrnuje chopení se iniciativy, organizování za účelem zhmotnění myšlenek v praktický výsledek, včetně realizace na trhu. Podnikatelský záměr charakterizuje Vojík (2009, str. 96) jako „*konkrétní záměr podnikatele, který se odhodlal podnikat nebo rozšířit svou firmu. Jeho podoba a účel se do jisté míry liší v závislosti na typu, velikosti a odvětvové příslušnosti podniku a jeho správné zpracování může ovlivnit celý charakter a způsob podnikání již v jeho začátcích.*“ Úspěšná tvorba a realizace podnikatelského záměru závisí na správné volbě formy podnikání, dále na vhodně zvoleném jménu firmy s ohledem na předmět činnosti, na zvolených krátkodobých podnikových cílech s ohledem na jejich reálnost, analýze trhu, způsobu realizace celého záměru (vstupy – zdroje – výstupy), srovnání s konkurencí a zhodnocení celého záměru „střízlivýma očima“. Při zpracovávání podnikatelského záměru musí být podnikatel také obeznámen s ekonomickou politikou státu, vládní

strategií i aktivitami nezávislých organizací, neboť všechny tyto faktory ovlivňují ve značné míře podnikatelské prostředí. Z podnikatelského záměru vychází podnikatelský plán. Podnikatelský plán je písemný dokument popisující všechny důležité vnější i vnitřní okolnosti, které souvisejí s podnikatelským záměrem. Sestavení podnikatelského plánu před zahájením podnikání pomáhá odkrýt silné a slabé stránky podnikatelského nápadu a může se tak často předejít riziku možného neúspěchu, protože umožňuje porovnat plány s realitou a pokud se liší, identifikovat jak a proč. Popisuje základní smysl existence firmy, dlouhodobý cíl a cestu k jeho dosažení (Srpová, 2010).

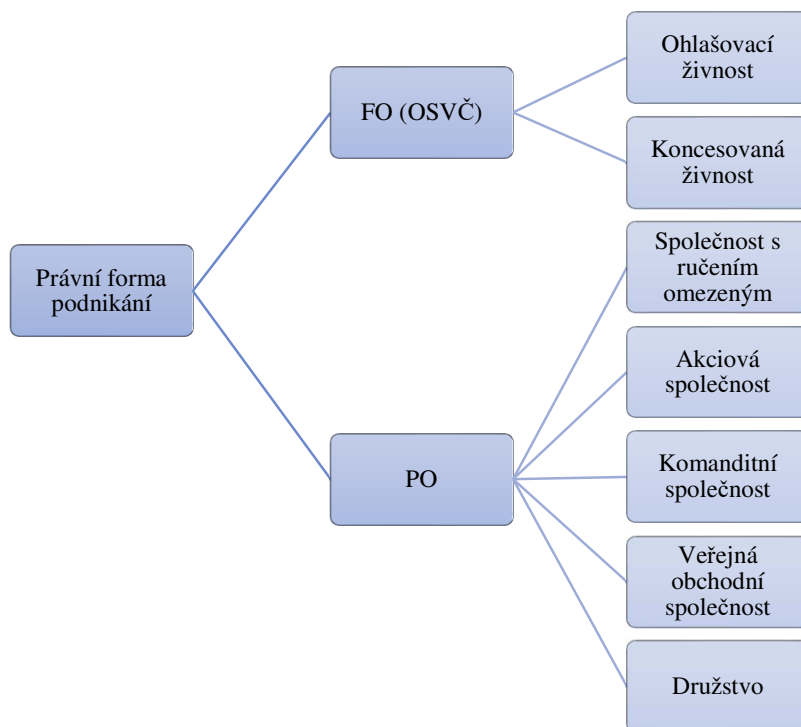
Podnikatel je ten, kdo uvádí do praxe své záměry pomocí vstupů, jako jsou finanční zdroje, materiál, práce a jiná aktiva do vzájemné součinnosti, a které v procesu interakce vytváří na výstupu vyšší hodnoty oproti hodnotám vstupním. Poskytuje zboží a služby zákazníkům a na stupni jejich uspokojení závisí míra jeho zisku. Dle Nového Občanského zákoníku, v platném znění od 1. prosince 2018, č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník, je za podnikatele považován každý, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Za podnikatele se také považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku. Podnikatel má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění. V případě, že podnikatel nemá obchodní firmu, jedná pod vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost (Podnikatel, 2018).

Každý podnikatel si časem vytvoří svůj vlastní osobní styl řízení firmy a organizace, kterým se odlišuje od jeho konkurence či od jiných podnikatelů. Mezi charakteristické prvky a vlastnosti, které uvedl ve své publikaci Vojík (2009, str. 95), spadá například cit pro vyhledávání podnětů, důraz na cíle, podílení se na příležitosti trhu, ochotu přijímat riziko, odvahu začít podnikat, kreativitu, zdravé pochybnosti a mnoho dalších. Podnikatel by se měl poučit jak ze svých chyb, ale i z chyb ostatních, jak zkušených, tak i zkrachovalých či krachujících investorů. Velkou roli ve světě podnikání hraje globalizace. Na jedné straně vytváří příležitosti pro podnikatelskou činnost, obzvláště pro velké nadnárodní společnosti, které jsou ve výhodnější pozici, než například malé a střední podniky. Odstranění překážek obchodu či investic otevírá trhy podnikům, které byly dříve z trhu vyloučeny. Zásluhou globalizace tedy mají možnost růstu a dosažení vyšších obrátů. Na druhé straně globalizace představuje i nemalou hrozbu pro podnikání. Ekonomika je více anonymní a nemůže být postavena na personální důvěře,

zvyšuje se konkurence, je vytvářen tlak na snižování ceny produktů (Hamilton et al, 2015).

Právní formu podnikání určuje typ podnikatelského subjektu. Mezi základní právní formy podnikání se řadí fyzická (FO) a právnická (PO) osoba. Obě z nich lze rozčlenit do několik dalších variant. V Česku je **fyzickou osobou** nebo také osobou samostatně výdělečně činnou (OSVČ) občan, který podniká na základě živnostenského listu. Podmínky živnostenského podnikání a jeho kontrolu upravuje zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, který specifikuje, co je a není živnostenská činnost, stanovuje podmínky k získání živnostenského oprávnění. Podle tohoto zákona se podnikatelem může stát osoba svéprávná a bezúhonná, v případě vázané živnosti musí žadatel prokázat svou odbornou nebo jinou způsobilost, k provozování koncesované živnosti musí žadatel vlastnit státní povolení. **Právnické osoby** jsou definované v zákoně č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích jako obchodní korporace. Česká legislativa uznává 5 druhů korporací – společnost s ručením omezeným (s. r. o.), akciová společnost (a. s.), veřejná obchodní společnost (v. o. s.), komanditní společnost (k. s.), družstvo (Ipodnikatel, 2014).

Obrázek 2.1 Rozdělení právní formy podnikání v České republice

Zdroj: Vlastní zpracování dle ipodnikatel.cz, 2014

Realizátoři (subjekty) mezinárodní podnikatelské aktivity se člení na subjekty makroekonomické a mikroekonomické. Mezinárodní podnikatelské aktivity se realizují ve světovém hospodářském prostředí, tedy ve světové ekonomice. Mezi makroekonomické subjekty se řadí národní ekonomiky a mezinárodní integrační uskupení¹. Integrace může mít několik úrovní – zóna volného obchodu, celní unie, společný trh, vnitřní trh, hospodářská a měnová unie a politická unie. K podnikatelským subjektům světové ekonomiky mikroekonomického typu se řadí subjekty tuzemské i zahraniční (nerezidenti). Patří zde především nadnárodní podniky, ale také ostatní podnikatelské subjekty bez ohledu na jejich velikost. Nadnárodní podniky charakterizuje Zapletalová (2015, str. 17) podle Cihelkové (2003) „jako podniky, které vlastní aktiva ve dvou nebo více zemích a realizují rozmanité aktivity v různých zemích světa“. V roce 1977 definovala OECD nadnárodní podniky jako společnosti nebo jednotky, se soukromým, státním nebo smíšeným vlastnictvím, jsou zakládány v různých zemích a vzájemně propojovány tak, že jedna či více z nich mohou tvořit významný vliv na činnost těch druhých, obzvlášť na společné využívání zdrojů a znalostí. Mezi mikroekonomické mohou tedy také spadat malé a střední podniky (MSP). Malé a střední podnikání je v různých ekonomikách chápáno rozdílně. Bere se ohled na národní kontext, a proto dosud stále neexistuje žádná ustálená všeobecná definice malého a středního podnikání. Rozhodujícím hlediskem bývá zpravidla počet zaměstnanců (Zapletalová, 2015).

„V EU bylo zavedeno jednotné vymezení sektoru MSP Doporučením Komise ze 3. dubna 1996 č. 96/280/EC s cílem sjednotit vymezení MSP v členských zemích EU a umožnit komparaci ukazatelů týkajících se tohoto sektoru. Rozhodující faktor počet zaměstnanců bývá doplňován výší ročního obrátu, celkovou hodnotou aktiv a nezávislost.“ jak uvádí Vojík (2009, str. 22). Česká republika akceptuje tato kritéria a jsou hodnocena velmi pozitivně a vhodně nastavena jako poměrový ukazatel pro svět podnikání. Podle definice EU se tedy vymezuje kategorie mikro, malých a středních podniků (viz tabulka 2.1). Malé a střední podniky a mikropodniky představují 99 % společností v EU a v soukromém sektoru vytvářejí až dvě třetiny pracovních míst (Evropský parlament, 2020).

¹ Podle různých zájmu lze jednotlivá uskupení rozdělit do několika skupin, jako jsou globální organizace (OSN, OECD), politické organizace (Rada Evropy, Organizace amerických států), hospodářské organizace (WTO, NAFTA, EU), vojenské organizace (například NATO) a sportovní a kulturní organizace (FIFA, FIS).

Tabulka 2.1 Kategorie podniků dle definice EU

KATEGORIE PODNIKŮ	POČET ZAMĚSTNANCŮ	OBRAT	Anebo	ROZVAHA
MIKRO	<10	≤ € 2 mil.		≤ € 2 mil.
MALÝ	<50	≤ € 10 mil.		≤ € 10 mil.
STŘEDNÍ	<250	≤ € 50 mil.		≤ € 43 mil.

Zdroj: Vlastní zpracování dle Nařízení EK č. 651/2014

Mikro podniky zaměstnávají méně než 10 zaměstnanců, jejich roční obrat anebo roční bilanční suma je do 2 milionů EUR (v Kč podle platného kurzu k euru). Malé podniky mohou zaměstnat do 50 zaměstnanců. Jejich roční obrat a roční bilanční suma nesmí přesáhnout 10 milionů EUR. Poslední kategorie, střední podniky, zaměstnávají méně než 250 zaměstnanců, roční obrat nesmí přesáhnout 50 milionů EUR, respektive roční bilanční suma nepřesáhne 43 milionů EUR.

2.2 Podpora podnikání a její legislativní zabezpečení

Pojetí veřejné podpory je formulováno v článku 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), které stanoví „*Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak*“.

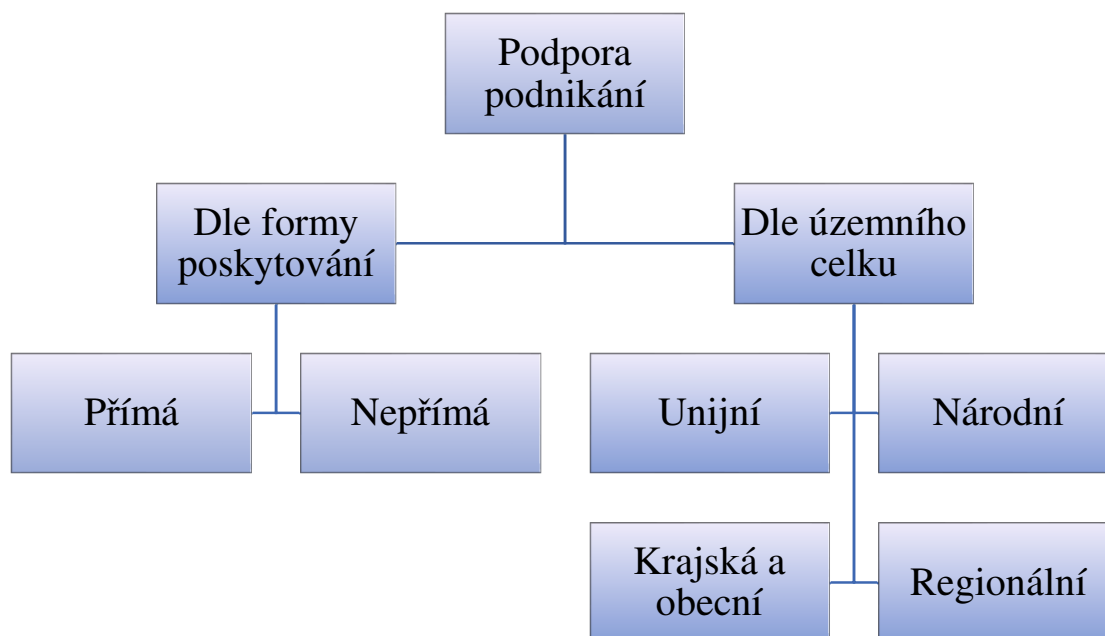
Veřejná podpora je obecně zakázána. Veřejnou podporu lze charakterizovat jako podporu, která se stahuje se na veškerou přímou a nepřímou podporu poskytující finanční výhodu, jenž je financována státem nebo ze státních prostředků. Veřejná podpora je definována čtyřmi charakteristickými znaky. Aby se jednalo o veřejnou podporu, musí být podpora poskytnuta státem nebo z veřejných prostředků, zvýhodňovat určité podniky či určitá odvětví podnikání a být selektivní, musí být ovlivněn obchod mezi členskými státy a musí dojít k narušení nebo ohrožení hospodářské soutěže. Její poskytnutí je však možné prostřednictvím výjimek. Mezi tyto výjimky se řadí obecné výjimky (čl. 107 odst. 2 SFEU), individuální výjimky (čl. 107 odst. 3 SFEU), blokové výjimky (obecné nařízení o blokových výjimkách) a podpory de minimis. Podpora de minimis je poskytována sice z veřejných prostředků a zvýhodňuje některé podniky či určitá odvětví, ale k její poměrně

nízké hodnotě stanovené Evropskou komisí nedojde k narušení hospodářské soutěže (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2020).

Podpora obecně je určitá výpomoc, finanční či nefinanční, o kterou mohou požádat oprávněné osoby za určitých podmínek. Cílem podpory podnikání je provedení procesů pomocí různých ekonomických a právních nástrojů, které povedou ke zvýšení celkové výkonnosti ekonomiky. Finanční podpora je určena jak na investiční, tak i neinvestiční projekty. Neinvestiční projekty jsou tzv. měkké projekty. Mezi tyto projektové aktivity spadá například vzdělávání, poskytování sociálních služeb, rekvalifikace, ale také projekty týkajících se oblasti cestovního ruchu a technické pomoci (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020 a). Naopak investiční projekty jsou zaměřeny především na nákup a výstavbu nemovitostí, nákup strojů, technologií, budování infrastruktury a další. Jedná se o pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020 b).

Podporu podnikání lze dále rozdělit podle formy poskytování nebo podle prostoru (územního celku) (Malach, 2005). Grafické rozčlenění podpory je zachyceno v následujícím obrázku.

Obrázek 2.2 Členění podpory podnikání

Zdroj: Vlastní zpracování dle Malach, 2005

Mezi přímou podporu podnikání se řadí nástroje jako jsou dotace, úvěry a ojediněle i kapitálové podíly v podnicích, což se týká především MSP v jeho raném období s nízkou kapitálovou vybaveností, ale očekávanou vysokou návratností investic. Přímá podpora dosahuje efektivnějších výsledků, pokud je aplikována zároveň s nepřímou podporou, například pokud se vybuduje kvalitní infrastruktura, která umožní pružnější dopravu, a tím zajistí rychlejší a efektivnější dodávky zboží služeb. Pod pojem budování infrastruktury se může zařadit i vytváření podnikových inkubátorů. Inkubátor funguje buď jako samostatný subjekt, nebo může být součástí vědeckotechnického parku. Inkubace je dalším nástrojem nepřímé podpory, pomáhá získat jednak prostory a základnu pro podnikání, ale nabízí také služby skrze nepřímé nástroje podpory jako je poradenství, marketing a konzultace (Czech Invest, 2020 a). Z hlediska prostoru v ČR může být podpora poskytována územními celky různých velikostí, od obcí, krajů a regionů soudržnosti přes stát a EU.

Prospěch ze získané podpory se může dotýkat velmi širokého spektra lidí. Jak zaměstnanců různých firem, tak i nezaměstnaných, občanů, obcí, podnikajících osob, škol, žáků a studentů, státních i nestátních institucí a dalších. Projekty se mohou týkat například těchto oblastí (Taur et al, 2009):

- ochrana životního prostředí,
- rozvoj dopravy a dopravní infrastruktury,
- podpora podnikání,
- rozvoj měst a obcí,
- přeshraniční spolupráce,
- rozvoj cestovního ruchu,
- rozvoj lidských zdrojů a další.

Veřejné podpory získávané MSP v rámci vyhlášených programů podpory se řídí pravidly, která stanoví nařízení Evropské komise. Jedná se o tato nařízení:

- Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem,

- Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis.

V České republice můžeme nalézt tři specifické zákony, které souvisí s podporou podnikání. Jedná se o tyto zákony:

- zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání,
- zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách,
- zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory (zkráceně zákon o veřejné podpoře).

Zákon č. 47/2002 Sb. o podpoře MSP, který vstoupil v platnost 1. ledna 2003, stanovuje zásady pro poskytování podpory při zahájení a při rozvíjení podnikání, a zároveň se nevztahuje na podpory, které jsou poskytovány do zemědělské oblasti a lesnické prvovýroby. Tento zákon také definuje malého, středního a mikro (drobného) podnikatele. Mezi vymezující kritéria patří počet zaměstnanců, velikost ročního obrátu nebo bilanční suma roční rozvahy (viz výše tabulka 1). Tato definice je v EU aktuálně vymezena v příloze Nařízení Evropské komise (ES) č. 651/2014. Dále zákon stanovuje, na jaké typy projektů může být podpora poskytnuta. Může se jednat například o projekty zaměřené na investice, projekty spolupráce podniků, poradenství, zvyšování odbornosti dospělých nebo projekty zaměřené na investice související s ochranou životního prostředí. Podpora může být poskytnuta ve formě návratné finanční výpomoci, dotace nebo služeb za zvýhodněnou cenu, a to buď ministerstvem, agenturami CzechTrade, API nebo ve formě finančního příspěvku, záruky či úvěru se sníženou úrokovou sazbou Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou.

Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách nabyl účinnosti dne 1. května 2000, upravuje všeobecné podmínky pro poskytování investičních pobídek, jaký je postup při jejich poskytování a výkon státní správy s tím související. Zákon stanovuje rovná práva a podmínky pro zahraniční i domácí investory. Investiční pobídku lze poskytnout fyzické nebo právnické osobě na základě splnění všeobecných podmínek stanovených zákonem o investičních pobídkách a zvláštními podmínkami, které jsou stanovené zvláštními právními předpisy (zákon o dani z příjmu a zákon o zaměstnanosti). Dle jeho poslední novely, která je účinná od roku 2015, zákon umožňuje udělit investiční pobídky na tři druhy investičních akcí – jedná se o zpracovatelský průmysl, technologická centra a centra strategických služeb.

A třetí zákon č. 215/2004 Sb. o veřejné podpoře upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy EU výkon státní správy v oblasti veřejné podpory, práva a povinnosti poskytovatelů a příjemců veřejné podpory a podpory malého rozsahu vůči příslušnému koordinačnímu orgánu veřejné podpory, některé otázky součinnosti ČR s Evropskou komisí, jakož i některé další vztahy s poskytováním veřejné podpory a podpory malého rozsahu. Stejně jako zákon o podpoře MSP se zákon o veřejné podpoře nevztahuje k veřejné podpoře poskytované do oblasti zemědělství a rybolovu.

Není nikoho povinností pomáhat podnikatelům v jejich rozvoji. Ani vláda nebo stát (jinými slovy daňoví poplatníci), banky či finanční komunita tuto povinnost nemají. Podporovat MSP je však rozumné a pragmatické, protože to zvyšuje zaměstnanost, snižuje požadavky na státní pokladnu, vede k inovacím a vytváří silnou střední třídu, která je zárukou demokracie. MSP jsou významné svojí vazbou na daný region, protože na rozdíl od velkých zahraničních investorů se kvůli čistě ekonomickým důvodům obvykle náhle nerozhodují o uzavření lokální výroby a přemístění do jiného státu. Využívají nápadů a potenciálu vysokých škol, absolventi mohou najít v těchto podnicích své uplatnění nebo mohou být zakladateli a vlastníky. Významný pro stát je také příjem z daní od MSP, protože u nich není obvyklé, že by různými účetními operacemi dosahovaly minimalizace daňového základu v daném státě a jeho přesunu do jiných zemí, kde je zdanění nižší nebo žádné. MSP jsou ale charakteristické i limitovaným přístupem ke kapitálu (především bankovním úvěrům) a omezenými finančními rezervami či horším přístupem ke znalostem. To je činí zranitelnějším než velké podniky. Evropská komise i národní státy proto rozvinuly řadu podpůrných prostředků k jejich rozvoji (Skolaprofi, 2012).

U aktuálního vyhlášeného operačního programu je pro každou oblast podpory vymezeno, kdo se může stát oprávněným žadatelem, ze kterého se posléze stane příjemce podpory. Kromě subjektů MSP se žadatelem může stát také například kraj, obec, fyzická osoba, nezisková organizace a další vhodní žadatelé. Základem identifikace žadatele je jeho identifikační číslo (IČO). Přesnější specifikace žadatelů, případně další podmínky, jsou součástí konkrétní výzvy u dané oblasti podpory nebo v rámci příručky pro žadatele. Například u firem jsou upřesněna různá omezení jako maximální počet zaměstnanců,

velikost obrátu, délka existence firmy, vybraná odvětvová specifikace podle NACE CZ² a další (Taur et al, 2009).

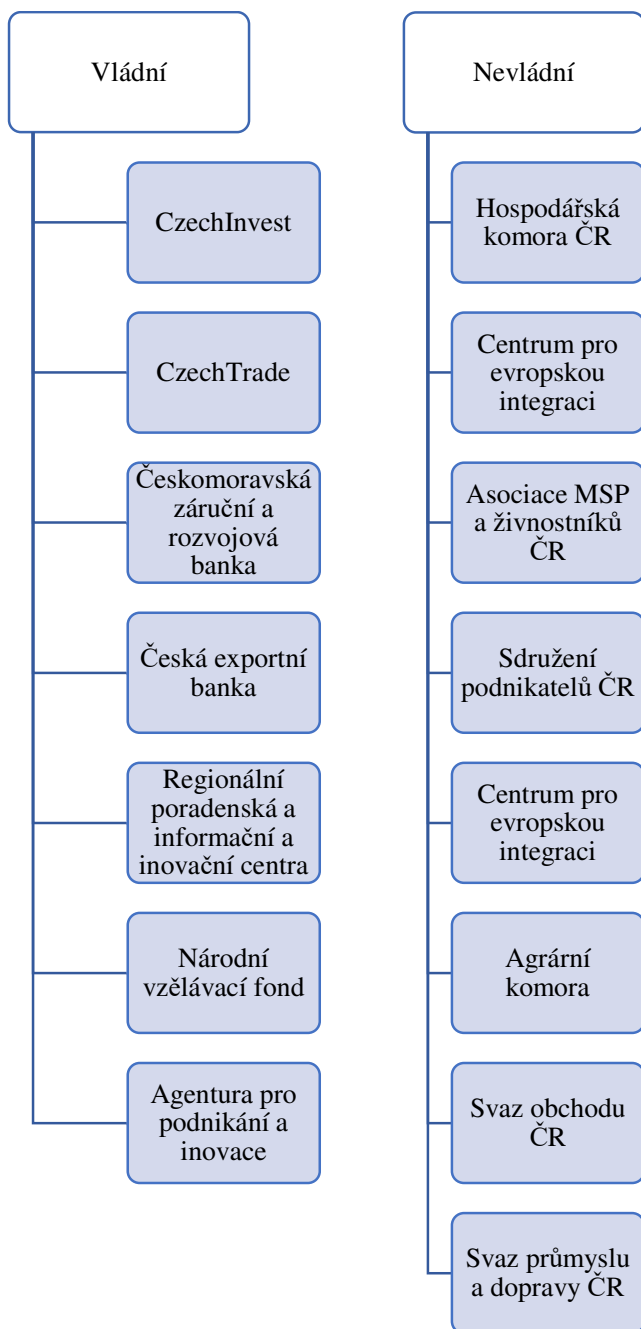
EU poskytuje finanční prostředky v různých formách, včetně grantů, půjček a záruk, dotací, ocenění a veřejných zakázek. Granty jsou poskytovány soukromým i veřejným organizacím a příležitostně i jednotlivcům. Grant je určitá podoba finančního projektu, který pomáhá realizovat politiky EU. Udělují se na projekty týkající se různých oblastí, od vzdělávání a výzkumu až po humanitární pomoc. Do plné výše bývají granty financovány pouze zřídka, slouží spíše jako doplňkové financování. Firma, která je příjemcem podpory, musí být schopna si určitou procentní část financování svého projektu poskytnout sama. Poskytují se na základě výzev k předkládání návrhů, které jsou vyobrazeny v pracovním programu. Prostřednictvím půjček a záruk EU poskytuje pomoc na podporu svých vlastních politik a programů. Například poskytne půjčky jakýmkoliv druhům podniků a rovněž poskytne záruky, které pomohou dostat půjčku od banky či dalších věřitelů. Dotace jsou zprostředkovány bezprostředně vládami členských států, nikoli Evropskou komisí. Dotace se v České republice řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, poslední novela, která upravuje tuto problematiku je zákon č. 635/2004 Sb. Ocenění slouží jako odměna pro vítěze soutěží HORIZONT 2020. Vítěz může jako odměnu obdržet hotovost, publicitu nebo propagaci. Veřejné zakázky jsou využívány Evropskou komisí na pořízení zboží, služeb a stavebních prací na trhu ke své vnitřní potřebě. Jsou realizované na základě smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem. Dodavatelé bývají vybíráni prostřednictvím výzev k podání nabídek. Tento druh financování není považován za formu financování EU (European Commission, 2020).

2.3 Institucionální zabezpečení rozvoje podnikání

V České republice působí řada agentur a institucí, které se zabývají podporou podnikání z hlediska finanční či poradenské činnosti. Může se jednat o organizace vládní, nevládní a existují i privátní organizace, které poskytují poradenské služby, vedení účetnictví, daňové poradenství či konzultace. Instituce, které lze na trhu nalézt, jsou zachyceny v následujícím obrázku. Níže v této kapitole jsou představeny pouze některé nejznámější z nich (Altaxo, 2019).

² NACE CZ je statistická klasifikace ekonomických činností, kterou používá EU od roku 1970.

Obrázek 2.3 Vybrané instituce zabývající se podporou podnikání v ČR

Zdroj: Vlastní zpracování dle Altaxo, 2019

Pod Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) spadá několik podřízených a spolupracujících vládních organizací, mezi které patří například Agentura pro podporu podnikání a investic (CzechInvest), Česká agentura na podporu obchodu (CzechTrade) nebo Agentura pro podnikání a inovace (API). Působnost MPO vychází především

z kompetenčního zákona³. Z tohoto zákona vyplývá, že MPO je ústředním orgánem státní správy pro státní politiku v oblasti obchodu, průmyslu, surovin a ekonomických vztahů vůči zahraničí (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2016). V současné době probíhá sjednocování tří významných agentur. Jedná se právě o agentury CzechInvest, CzechTrade a CzechTourism. Sjednání by mělo podle ministra průmyslu obchodu a dopravy Karla Havlíčka během následujících tří let ušetřit až 138 milionů korun, nejvíce se uspoří hlavně sestěhováním agentur v zahraničí (Idnes, 2020).

Jako předchůdce státní příspěvkové organizace CzechInvest/Agentury pro podporu podnikání a investic sloužila Federální agentura pro zahraniční investice (FAZI). Byla založena Ministerstvem hospodářství Československé republiky 1. října 1990. Po pádu komunistického režimu měla sloužit jako opatření, které by v ekonomice zajistilo přejít na tržní principy, celkově otevření ekonomiky a její návaznosti na celosvětové trhy plus její modernizaci. FAZI zanikla s rozdělením Československa. Byla zřízena nová příspěvková organizace 1. listopadu 1992 pod názvem *Česká agentura pro zahraniční investice CzechInvest*. V roce 1993 byly dojednány první dvě úspěšné investice za 361 milion korun. V následujících letech agentura prosperovala, investice nadále vzrůstaly a její vynikající výsledky byly ohodnoceny titulem „Nejlepší investiční agentura v Evropě“ dvakrát po sobě v letech 2000 a 2001 britskou prestižní institucí Corporate Location. Aktivita CzechInvestu se rozšiřují o podporu malého a středního podnikání ze Strukturálních fondů EU, a to z důvodu vstupu České republiky do EU. Po sloučení Česká agentura pro zahraniční investice s Agenturou pro rozvoj podnikání a s Agenturou pro rozvoj průmyslu CzechIndustry vzniká 2. ledna 2004 zcela nová agentura v dnešní podobě známá pod názvem Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest. Mezi poskytované služby CzechInvestu patří pomoc při realizaci investičních projektů, poskytování poradenství zahraničním investorům při vstupu na český trh, zahraniční investoři, kteří již působí na trhu českém, nabízí službu After Care, dále spravuje databázi podnikatelských nemovitostí, zajišťuje zprostředkování státní investiční podpory, start-upům, tzn. začínajícím inovativním podnikatelům, pomáhá v rozvoji, a to prostřednictvím vlastních programů a mnoho dalších služeb (CzechInvest, 2020 b).

CzechTrade neboli Česká agentura na podporu obchodu má za cíl pomáhat českým firmám prorazit na zahraniční trhy tedy rozvíjet mezinárodní obchod

³ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, v platném znění.

a podporovat vzájemnou spolupráci českých subjektů se subjekty v zahraničí. Nabízí také informační a asistenční služby, které poskytují zkušenosti profesionálové v ČR a zejména v zahraničních kancelářích. Zahraniční kanceláře CzechTrade lze nalézt ve více než padesáti zemích na pěti kontinentech například USA, Kanady, Austrálii, Nový Zéland. Prestiž agentury zajišťují její dlouhodobé zkušenosti a odborné znalosti zahraničních zástupců. Ve výsledku dochází k úspoře nákladů, času a minimalizaci rizik, které souvisí s mezinárodním obchodem (CzechTrade, 2016).

Zakladatelem CzechTourism je Ministerstvo pro místní rozvoj. Tato agentura je státní příspěvkovou organizací, jejímž cílem je propagovat a vytvářet dobrou reklamu Česku v zahraničí i na jejím území jako místo pro turistiku a pobyt. Koordinuje mimo jiné činnosti v oblasti cestovního ruchu pomocí spolupráce s orgány státní správy a samospráv, školami, poradenskými a výzkumnými institucemi, profesními organizacemi. Zásluhou marketingových aktivit na zahraničním a domácím trhu vytváří příznivý image České republiky, stanovuje prioritní produkty a služby charakteristické pro Českou destinaci, poskytuje také informační servis, prostřednictvím něhož například vytváří celostátní turistický informační systém a podílí se na dalších řadě činností, které podporují cestovní ruch po celé České republice (CzechTourism, 2020).

Agentura pro podnikání a inovace (API), která vznikla v červnu 2016 na základě zákona o podpoře MSP, je státní příspěvkovou organizací podřízenou MPO ČR. Její hlavní úkol je zastávat pozici zprostředkujícího subjektu pro dotační programy Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), prostřednictvím kterého je možno spolufinancovat podnikatelské projekty ve zpracovatelském průmyslu a souvisejících službách. Agentura API je považována za služební úřad, na její zaměstnance se vztahuje zákon o státní službě. Podnětem jejího vzniku se stal právě požadavek Evropské unie, aby subjekty nakládající s veřejnými prostředky EU patřily pod režim zákona o státní službě. Kdyby se CzechInvest zařadila do režimu služebního zákona, došlo by k řadě provozních omezení (Agentura API, 2020 a).

Rozvojovou bankou České republiky je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s. (ČMZRB). Byla založena jako akciová společnost roku 1992. Mezi její akcionáře patřila ČR a dále některé komerční banky. V roce 2012 došlo k odkoupení akcií od komerčních bank. Stát se tak stal jediným akcionářem banky, který je zastoupený Ministerstvem financí, Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem průmyslu

a obchodu. Její funkce spočívá v napomáhání rozvoji malého a středního podnikání, infrastruktury a ostatním sektorům ekonomiky, které vyžadují veřejnou podporu. Mezi její činnosti patří zejména:

- podpora malých a středních podnikatelů prostřednictvím záruk a zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků státního rozpočtu, krajů a strukturálních fondů,
- poskytování zvýhodněných úvěrů pro rozvoj technické infrastruktury,
- působí jako finanční manažer nástrojů, které byly poskytnuty ČR na financování rozvoje infrastruktury (Českomoravská záruční a rozvojová banka, 2020).

Nevládní instituce Hospodářská komora České republiky (HK ČR) je nejvýznamnějším zástupcem veřejnosti, kterou zastupuje na základě zákona č. 301/1992 Sb. o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. Tímto je HK ČR jediným zákonným zástupcem, jenž hájí zájmy podnikatelů ve všech regionech a oblastech v Česku s výjimkou zemědělství, potravinářství a lesnictví, tyto oblasti má na starost Agrární komora ČR. Jejím posláním je tvořit příležitosti pro podnikání, podporovat opatření přispívající k rozvoji podnikání, poskytovat odborné informační služby, dále připravovat různá školení a semináře. Zaměřuje se především na MSP. Každým rokem vydává Akční plán Hospodářské komory ČR (priority HK ČR) pro dané období. Plán představuje sled hlavních opatření prosazované vedením komory ve vztahu ke státní správě a samosprávě s cílem zlepšení podmínek podnikatelského prostředí. Výkonným orgánem HK ČR je Úřad Hospodářské komory ČR, v regionech je zastoupena krajskými a okresními hospodářskými komorami. Lze ji tedy nalézt v každém kraji a ve více než 70 městech ČR (Hospodářská komora ČR, 2018).

Česká podnikatelská reprezentace při EU CEBRE byla vytvořena HK ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR za účelem reprezentace a obhajoby zájmů českých podnikatelů vůči orgánům EU a vůči evropským podnikatelským a zaměstnavatelským federacím přímo v Bruselu, kde působí ve spolupráci s Velvyslanectvím ČR v Belgii. Jako podnikateli CEBRE nabízí hájení zájmů jeho firmy, pokud se protínají s činnostmi orgánů EU či s činnostmi jiných evropských organizací sídlících v Bruselu. Poskytuje informace o připravovaných rozhodnutích a předpisech EU, nabízí stáže na doškolení manažerů v evropské

problematic. Skrze CEBRE také mohou podnikatelé přijít do přímého kontaktu s orgány EU, či získat přehled o nabídce veškerých dostupných podpůrných programů EU pro ČR (Cebre, 2018).

2.4 Vybrané programy podpory podnikání v EU a ČR

Programy podporující podnikání, jsou takové programy, jenž mají za úkol poskytovat dotace v nařízených oblastech a regionech. Jednotlivé regiony se ale odlišují v sociální a hospodářské úrovni, a proto má z hlediska realizace velkou roli v oblasti podpory podnikání politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) EU. Jejím cílem je prohlubovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost v zaostávajících regionech. Na základě Smlouvy o EU je hlavním cílem politiky HSS EU snižování rozdílů mezi regiony v EU, snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské a sociální soudržnosti. Politika soudržnosti má pro současné programové období 2014–2020 určených 11 tematických cílů podporující růst. Podpora podnikání a zvyšování konkurenceschopnosti MSP je právě jedním z tematických cílů HSS EU. Každý členský stát EU vytvoří návrh Dohody o partnerství⁴, ze které vycházejí jednotlivé operační programy. Operační program (OP) je základní strategický dokument pro vymezenou oblast (například zaměstnanost, životní prostředí), který zpracovávají členské státy EU. Na Dohodu o partnerství je také navázáno schvalování jednotlivých programů, za které jsou odpovědné jednotlivé řídicí orgány. V každém OP jsou důkladně popsány cíle a priority, kterých chce členská země v dané oblasti docílit v aktuálním programovém období. V každém OP lze nalézt seznam možných žadatelů a popis typových aktivit, na které je možné získat finanční prostředky z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy). ESI fondy jsou hlavním nástrojem investiční politiky EU, mezi které patří Evropský strukturální fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF). ESI fondy disponují v současném programovém období 2014–2020 rozpočtem ve výši 454 miliard eur (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020 c).

V následující tabulce (tabulka 2.2) jsou zobrazeny dotyčné OP, jaká alokace je rozdělena z ESI fondů mezi tyto programy a jakým orgánem jsou řízeny.

⁴ Základní zastřešující dokument pro čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy) v programovém období 2014–2020.

Tabulka 2.2 Alokace z ESI fondů mezi programy v období 2014-2020

NÁRODNÍ OPERAČNÍ PROGRAMY	ALOKACE Z ESI FONDŮ	ŘÍDÍCÍ ORGÁN
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	110, 5 mld. Kč	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	70,6 mld. Kč	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
OP Zaměstnanost	55 mld. Kč	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
OP Doprava	116,8 mld. Kč	Ministerstvo dopravy ČR
OP Životní prostředí	68,2 mld. Kč	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Integrovaný regionální OP	118,3 mld. Kč	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
OP Praha – pól růstu	5,1 mld. Kč	Magistrát hlavního města Prahy
OP Technická pomoc	5,4 mld. Kč	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
OP Rybářství	0,8 mld. Kč	Ministerstvo zemědělství ČR
Program rozvoje venkova	58,7 mld. Kč	Ministerstvo zemědělství ČR

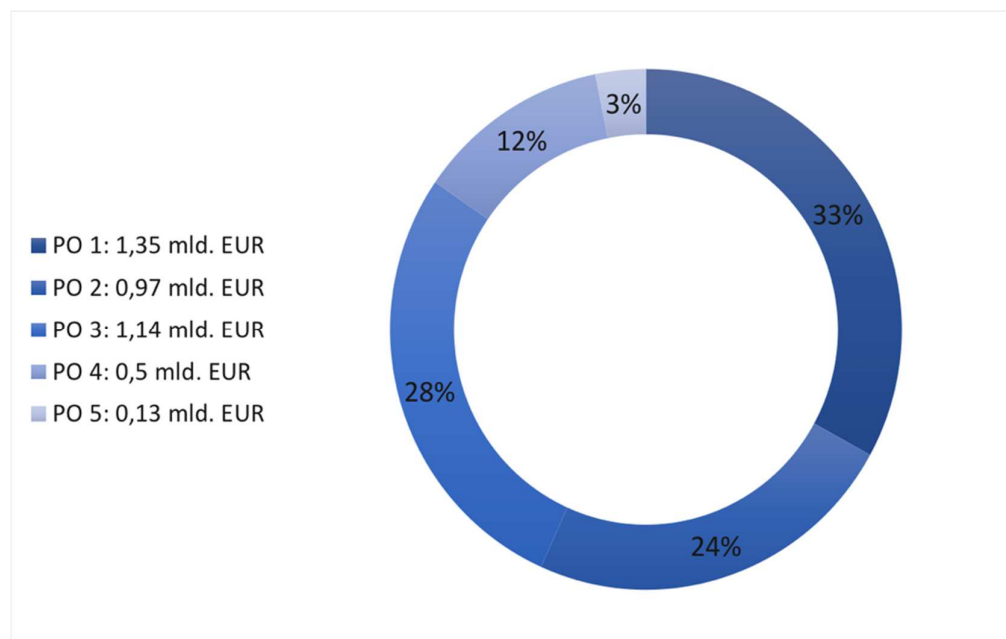
Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020

Stěžejním aktivním programem pro podporu českých podnikatelů v současném programovém období 2014-2020 je **Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)**. Tento program je spravován na národní úrovni, spadající pod působnost Ministerstva průmyslu a obchodu. Zprostředkujícím subjektem je Agentura pro podnikání a inovace (API). Docílení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky, která je založena na inovacích a na znalostech, je cílem tohoto operačního programu. Konkurenceschopnost hraje zde roli takovou, aby místní firmy byly způsobilé se začlenit a schopné se prosadit na světových trzích či vytvářet dostatek pracovních míst.

Udržitelnost podtrhuje dlouhodobý horizont konkurenčních možností a mimo jiné bere v úvahu dopad na environmentální rozměr hospodářského vývoje. Tento OP se rozčleňuje na pět prioritních os. Každé ose náleží několik specifických cílů, v rámci kterých jsou vytvářeny podpůrné programy. Jaké jsou jednotlivým osám přidělena alokace je vyobrazeno v obrázku 2.4. Prioritními osami (PO) jsou:

- PO 1: Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace,
- PO 2: Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků,
- PO 3: Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin,
- PO 4: Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií,
- PO 5: Technická pomoc (AGENTURA-API, 2020 b).

Obrázek 2.4 Alokace prioritních os OP PIK

Zdroj: Vlastní zpracování dle API, 2020

Finanční prostředky vymezené v rámci programu OP PIK na současné období činí 4,3 miliardy euro. Podpora je poskytována většinou formou dotace, ale může být také poskytnuta prostřednictvím finančních nástrojů, jako jsou například zvýhodněné úvěry

nebo záruky. Z větší části je OP financován ze strukturálních fondů, z menší části i ze státního rozpočtu ČR (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020 d). Přehled o stavu čerpání z dotačních programů podpory OP PIK k 22. 5. 2020 je k nahlédnutí v příloze (viz Příloha 1).

Kromě zmíněných národních operačních programů existují i v současném programovém období 2014-2020 komplementární programy⁵ EU. Významným programem je **Víceletý program pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků COSME** (Programme for the Competitiveness of Enterprises and small and medium-sized enterprises), který umožňuje podnikatelům získat snazší přístup k financím pro své podniky, usnadnit tak jejich vstup na zahraniční trhy a další oblasti. Tento unijní program je určen zejména na pomoc konkurenceschopnosti malých a středních podniků, a ta může být buď přímá (MSP) nebo nepřímá (například podpora tvorby předpisů). Žadatelé mohou být jednak začínající podnikatelé, tak malé a střední podniky. Program lze rozčlenit na následující čtyři okruhy (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2014):

- přístup k financování: Zde spadá největší část rozpočtu programu. Cílem je umožnit přístup k financování malým a středním podnikům. Podpora využívá dvojí nástrojů, nástroj pro úvěrové záruky a kapitálový nástroj pro růst,
- přístup na trhy: Také podporuje činnosti, které pomůžou podnikům se dostat na trhy nejen evropské, ale i ty mimo EU. COSME financuje síť EEN, která pomáhá nalézt podnikům nejen obchodní partnery a pomoc jim pochopit předpisy EU. Dalším nástrojem podporující přístup na trh je Vaše Evropa poskytující informace pro firmy, které by chtěly rozvíjet svou aktivitu v jiném než členském státě,
- zlepšení podmínek pro konkurenceschopnost: Podporovány jsou také opatření, které vedou ke snížení podnikové administrativní a regulační zátěže na úrovni EU i členských států,
- podpora podnikání: Poslední okruh je úzce spjat s prováděním Akčního plánu podnikání 2020. Podporován je tak například výzkum, mobilita podnikatelů včetně jejich mentoringu a vzdělávání. Program se také

⁵ Komplementární programy jsou financovány přímo z rozpočtu EU, jsou vždy víceleté a poskytují pouze neinvestiční podporu.

zaměřuje na podporu digitálního podnikání, které stále více nabírá na významu a jenž je důležité pro zajištění konkurenceschopnosti.

Celková suma vyhrazená na programové období 2014-2020 je 2,3 miliardy euro. Největší část finančních prostředků zabírá oblast přístupu k financování, druhou v pořadí je přístup na trhy, následuje zlepšení podmínek pro konkurenceschopnost a nejméně prostředků dopadá na podporu podnikání (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020e).

Program COSME je komplementární ke komunitárnímu programu pro výzkum a inovace (HORIZONT 2020). Příležitost pro financování vědy, výzkumu a inovací lze uskutečnit prostřednictvím zmíněného unijního programu **HORIZONT 2020**, spolu s OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Jeho míra spolufinancování je pro všechny příjemce a všechny činnosti ve výzkumných grantech jednotná (financování EU pokrývá až 100 % veškerých způsobilých nákladů na výzkumné a inovační činnosti). Horizont 2020 je nejrozsáhlejší a největší inovační program EU, který financuje vědu, výzkum a inovace na evropské úrovni. Vychází z rozboru současného stavu ekonomik a jejich potřeb (například ekologických, společenských), s cílem předepsat priority v technologickém rozvoji a ve výzkumu, které zaručí EU jistou konkurenceschopnost ve srovnání s nejvyspělejšími ekonomikami světa. Na současné programové období 2014-2020 disponuje finančními prostředky ve výši 80 miliard EUR (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2017).

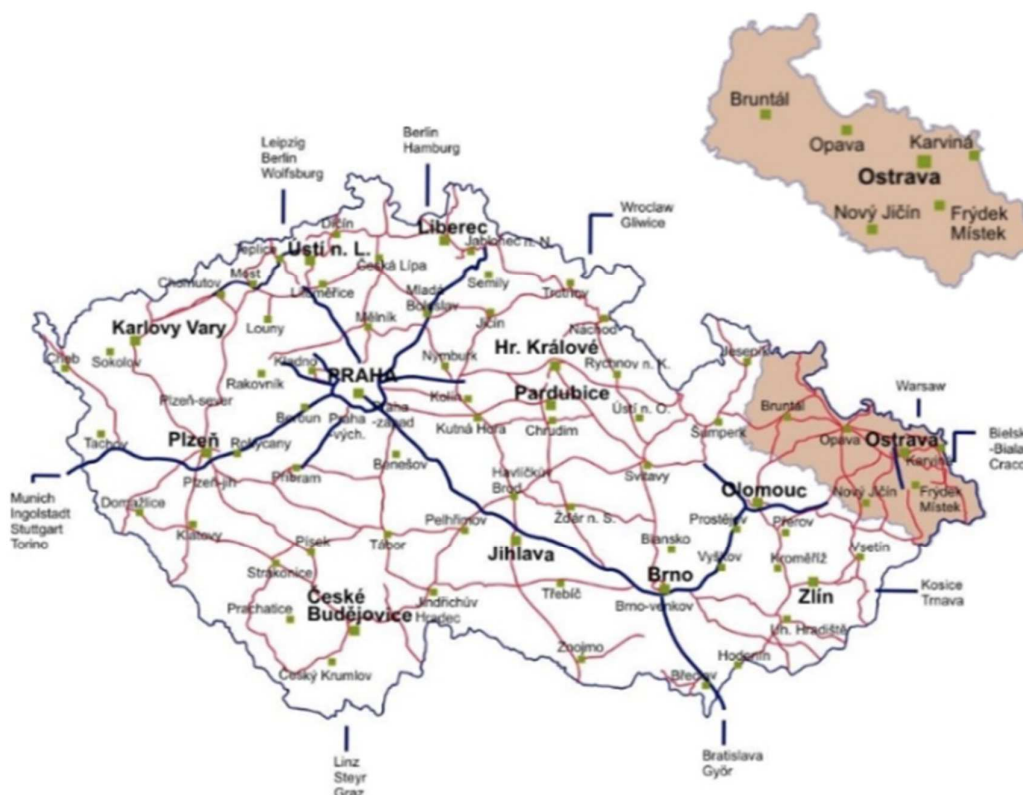
3 Charakteristika Moravskoslezského kraje prizmatem nástrojů podpory podnikání

Tato kapitola je věnována možnostem, odkud a jakým způsobem mohou žadatelé z Moravskoslezského kraje získat finanční prostředky na své projekty, jaké dotační programy nabízí kraj svým podnikatelským subjektům a pomocí jakých nástrojů, přímých či nepřímých, jim může podporu poskytnout.

3.1 Charakteristika Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj je jedním z 14 vyšších územních samosprávných celků v České republice, zaujímá rozlohu 5 427 km². Kraj je se svými 1,2 miliony obyvatel třetím nejlidnatějším krajem ČR. Území MS kraje je vymezeno šesti územními okresy – Ostrava, Frýdek-Místek, Nový Jičín, Karviná, Opava a Bruntál (viz obrázek 3.1). Rozvoj těžkého průmyslu mu přinesl označení „ocelové srdce republiky“. I přes útlum těžkého průmyslu v posledních letech stále patří mezi nejdůležitější průmyslové regiony ČR a střední Evropy. Rozvojem podnikání ve volném tržním prostředí se struktura podnikání změnila k nepoznání. Mnohé restrukturalizované podniky byly odkoupeny zahraničními investory, těžký průmysl je postupně nahrazován průmyslem zpracovatelským, dochází k rozvoji služeb, firmy se prosazují v oblasti informačních a inovačních technologií, elektronice, automobilovém průmyslu. V kraji působí řada podnikatelů z tradičních řemeslných oborů. Moravskoslezský kraj je nakloněn inovacím. Postupně se transformuje z tradičního průmyslového regionu na moderní region založený na chytrých technologiích. Je třetím nejatraktivnějším regionem pro zahraniční investory, a to především díky kvalitní vzdělávací a dopravní infrastruktúře. V regionu je 5 vysokých škol, které nabízí především technické obory a nabídka oborů se rychle přizpůsobuje potřebám pracovního trhu. Kraj disponuje hustou sítí silnic a dálnic, dálnice D1 je součástí transevropské dopravní sítě a propojuje Ostravu přes Polsko až do Helsinek. Dálniční spojení je i s Prahou a Brnem. MS kraj je významným evropským železničním uzlem. Důležité pro region je mezinárodní letiště v Mošnově, ale také dostupnost velkých letišť v Katovicích a Krakově. Kraj disponuje několika průmyslovými zónami, z nichž největší je CTpark Ostrava-Hrabová, další důležitou průmyslovou zónou je Ostrava Airport Multimodal Park v Mošnově, ve které by mělo do roku 2023 vzniknout až 240 tis. m² skladovacích a výrobních ploch. Výhodou bude jejich přímé napojení na železnici s multimodálním kontejnerovým terminálem a napojení na mezinárodní letiště (INVEST-MSR, 2020).

Obrázek 3.1 Poloha Moravskoslezského kraje

Zdroj: CzechInvest, 2019

Je také krajem, v němž existuje rozlehle uplatnění nových investičních projektů a kde má každý příležitost rozvinout svůj potenciál a své možnosti. V současné době již funguje několik různě zaměřených podnikatelských inkubátorů (privátní, univerzitní či veřejné), které podporují start nových firem a mladých podnikatelů. Podpora v MS kraji může být naplněna pomocí nástrojů přímé a nepřímé podpory. Jedná se o dotační programy, různé regionální instituce, které poskytují poradenské a konzultační činnosti, clustering, zvýhodněné úvěry, vybudování infrastruktury a mnohé další (INVEST-MSR, 2020).

3.2 Nástroje podnikání prostřednictvím přímé podpory

Mezi přímé nástroje podpory podnikání spadá poskytnutí peněžních prostředků, převážně zprostředkované přes dotace a úvěry. MS kraj může tyto finanční prostředky poskytnout prostřednictvím vypsaných dotačních titulů nebo si žadatel může zdroje najít skrze dotace z EU.

Každoročně orgány MS kraje vyhláší dotační programy v rámci dotačních oblastí. Tyto programy mají stanoveny různé cíle, podle kterých si může zažádat potencionální příjemce o finanční dotaci na svůj projekt. Aby projekt a žadatel vyhověl podmínkám jednotlivých dotačních programů, musí splňovat všechny předem stanovené požadavky, které jsou hodnoceny podle předem daných kritérií. Rozhodnutí o poskytnutí dotací na jednotlivé projekty má v kompetenci zastupitelstvo kraje. Aktuální dotační programy v MS kraji (Moravskoslezský kraj, 2020 a):

- sociální oblast,
- zdravotnictví, podpora zdraví,
- prevence rizikového chování,
- rozvoj kraje, inovace,
- cestovní ruch,
- kultura, památková péče,
- vzdělávání,
- sport a volnočasové aktivity,
- ŽP a zemědělství,
- kotlíkové dotace,
- individuální dotace.

MS kraj dlouhodobě realizuje projekty, které mají za cíl rozvíjet odborné, technické a jazykové vzdělávání, a proto v tomto programovém období 2014-2020 je cílem prostřednictvím investičních projektů zdokonalit praktické vyučování studentů technických oborů. V současném programovém období (k 30. 4. 2020) bylo zrealizováno 21 projektů v oblasti školství, mládeže a sportu. V projektech se MS kraj také dále zaměřuje například na vytváření a ideální fungování inkluzivní vzdělávací atmosféry, i na další vzdělávání počítaje vzdělávání zaměstnanců škol a školských zařízení. Již v minulém programovém období 2007-2013 byl MS kraj vyhodnocen u projektů v sociální oblasti jako jeden z nejúspěšnějších a nejaktivnějších žadatelů o dotace. Bylo realizováno celkem 23 projektů za současné programové období. V této oblasti jsou uskutečňovány projekty za účelem poskytnutí přímé podpory do oblasti sociálních služeb a dále pak i podpora procesů v sociálních službách. Co se týče projektů v oblasti dopravy,

současné programové období navazuje na předchozí, které bylo zaměřeno na rekonstrukce a rozšiřování silničních sítí. V rámci dopravy bylo uskutečněno 26 projektů. MS kraj se v současném období zaměřuje také na elektronizaci zdravotnictví a podporu sdílení dat a komunikace mezi poskytovateli zdravotní péče. V současnosti byly uskutečněny 3 projekty v oblasti zdravotnictví. Celkem 13 projektů bylo uskutečněno v oblasti cestovního ruchu a kultury, kdy ve spolupráci s Žilinským samosprávným krajem MS kraj podporoval zvýšení přitažlivosti příhraničních oblastí. Projekty byly zaměřeny na rozvoj cykloturistiky, upoutání pozornosti ke kulturním a přírodním památkám, byla zakoupena rolba pro úpravu běžeckých tras. Záměrem uskutečňovaných projektů v oblasti kultury je v první řadě nabídnout návštěvníkům MS kraje moderní interaktivní expozice a vystavit exponáty, které nebylo možné návštěvníkům do té doby představit z různých důvodů. MS kraj realizoval projekt „Smart akcelerátor RIS 3 strategie“ v oblasti regionálního rozvoje, s cílem umožnit v MS kraji rozvoj inovačního prostředí s využitím Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR, umožnit kvalitní řízení procesu podnikatelského objevování. Zmíněný proces objevování nových možností v MS kraji zastřešuje soukromý sektor, staví na vnitřních silných stránkách každého regionu a na jeho podnikavosti a konkurenčních přínosech. Dále bylo zrealizováno celkem 5 projektů v oblasti životního prostředí. Jedním z nich je projekt kotlíkové dotace, kde MS kraj vyhlásil tři vlny těchto kotlíkových dotací. Cílem je zmírnit emise znečišťujících látek z místního vytápění domácností. V oblasti energetických úspor jsou realizovány takové projekty, jejichž předmětem je převážně zateplování budov v majetku MS kraje. První projekty byly zaneseny do kontinuální výzvy OP Životní prostředí v roce 2016, činnost byla zahájena v roce 2018 a 2019, nyní pokračuje příprava dalších projektů, které mají za cíl snížit spotřebu energií při provozu dosavadního majetku regionu. Těchto projektů bylo zrealizováno zatím 25. Dále v současném programovém období byly uskutečněny dva projekty v oblasti zahraniční spolupráce. Cílem těchto projektů je nastavit funkční a dlouhodobou partnerskou spolupráci mezi vzdělávacími organizacemi v partnerských regionech. MS kraj se v oblasti bezpečnosti a krizového řízení zaměřuje na připravenost a akceschopnost bezpečnostních složek, dosud byly realizovány 4 projekty v oblasti bezpečnosti a krizového řízení. V projektech v oblasti veřejné správy se zaměřuje na prohlubování znalostí svých pracovníků a taky na zvýšení efektivity veřejné správy, těchto projektů bylo uskutečněno celkem 8 v současném programovém období. Největší část prostředků je poskytována ze zdrojů EU, a to konkrétně z Evropského fondu pro

regionální rozvoj či Evropského sociálního fondu. Míra spolufinancování z EU činí ve všech uskutečněných projektech 85 až 95 %. Ostatní prostředky jsou získávány ze státního rozpočtu a z rozpočtu MS kraje (Moravskoslezský kraj, 2020 b).

Také v současném programovém období 2014-2020 existuje (nejen) pro žadatele z MS kraje významná příležitost financování projektů ze zdrojů EU. Programy pro programové období 2014–2020 byly vymezeny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012. Jedná se o:

- národní operační programy (OP),
- programy přeshraniční spolupráce,
- programy nadnárodní a meziregionální spolupráce.

Mezi národní OP se řadí kromě již zmíněného OP PIK dále OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, OP Zaměstnanost, OP Doprava, OP Životní prostředí, Integrovaný regionální OP, OP Praha – pól růstu ČR, OP Technická pomoc, OP Rybářství a Program rozvoje venkova (více o národních OP viz kapitola 2.4).

Prostřednictvím dotačních programů v MS kraji bývají nepravidelně v průběhu roku vyhlašovány jednotlivé výzvy, o které si mohou zažádat různí žadatelé, kteří jsou vymezení podle vypsaného programu, spolu s žadatelem je zapsána maximální a minimální výše, oblast realizace, stanoví se, které náklady budou uznatelné, míra spoluúčasti a další podmínky. Do 10. ledna 2020 bylo možné podat žádost v rámci výzvy Podpora podnikání v Moravskoslezském kraji 2020, jednou z podpořených oblastí je také podpora začínajících firem. Výše rozpočtových prostředků v rámci tohoto dotačního programu jsou stanoveny na 13 000 000 Kč. Mezi příjemce dotace spadá právnická osoba či podnikající fyzická osoba se sídlem na území MS kraje naplňující definici MSP s maximální historií v délce dvou let. Mezi uznatelné náklady se budou počítat náklady osobní, nákup strojů, nákup zásob a materiálu, IT a výrobní zařízení, vybavení provozovny, know-how, licence a podobně. Výzva obsahuje čtyři dotační tituly (DT). DT1 startup voucher, DT2 Voucher pro začínající firmy, DT3 techart voucher a DT4 innobooster voucher. Na DT1 jsou určeny 4 miliony Kč z celkového objemu finančních prostředků, na DT2 jsou vymezeny 2 miliony Kč, na DT3 3 miliony a na DT4 zůstávají 4 miliony Kč. Minimální výše jedné dotace je pak 50 000 Kč a maximální hranice 150 000 Kč, maximální míra spoluúčasti žadatele je 70 % (Moravskoslezský kraj, 2020 c).

Také byla vyhlášena nová výzva pro firmy z MS kraje zaměřena na stáže. Jedná se o dotační program na podporu stáží studentů a žáků ve firmách s cílem jejich lepšího uplatnění na trhu práce. Žádost bylo možno podat v termínu od 6. 4. 2020 do 20. 4. 2020. Žadatelem mohla být opět právnická osoba či fyzická podnikající osoba. Maximální výše na jednoho žadatele je 300 tisíc Kč, maximální sazba na mzdové náklady na studenta či žáka 110Kč/hod a mzdové náklady na mentora maximálně 5 tisíc Kč na měsíc. U MSP je úhrada uznatelných nákladů maximálně do výše 70 %, u velkých podniků maximálně 50 %. Stáže mohou být realizovány v různých oblastech, například v oblasti ekologie ŽP, hornictví, hornické geologii, hutnictví, strojírenství, energetiky, nanotechnologie, textilní výrobě a oděvnictví, v oblasti dopravy a spojů, zdravotnictví, architektury a stavebnictví, grafické tvorby a design a další (Moravskoslezský kraj, 2020 d).

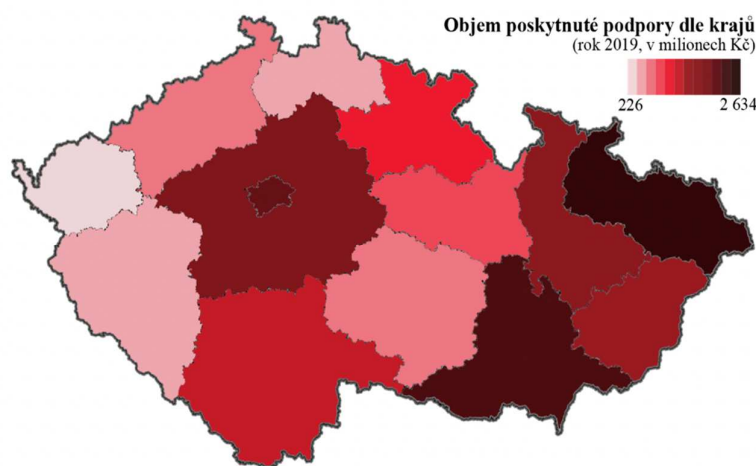
V MS kraji existuje možnost využití finančního nástroje JESSICA II. Jedná se o zvýhodněné úvěry na rozvojové projekty v MS kraji, které nejsou dostatečně podporovány v rámci ESI fondů a národních dotačních programů. Program byl vyhlášen dne 26. března 2019, žádosti o úvěr se přijímají od 29. dubna 2019. O úvěr mohou požádat obce na území MS kraje (vyjma statutárních měst) či svazky obcí se sídlem v MS kraji. Podporovány jsou investiční projekty týkající se oblastí bydlení, dále sportovního zařízení, parkování ve městech včetně chytrých zařízení, startovacích dílen/kanceláří, infrastruktury cestovního ruchu, městské průmyslové zóny, MS EPC (Energy Performance Contracting, tj. energetické služby se zárukou) a komunitních center. Rozpočet programu je 221 milionů korun. Maximální výše poskytovaného úvěru, kterou může být projekt financován, je 50 milionů korun, minimální hranice je 5 milionů korun. Splácet úvěr je možno až po dobu 25 let a realizace projektu, na který se úvěr poskytuje, musí být na území MS kraje. Úvěr lze čerpat na náklady, jež jsou součástí nákladového rozpočtu projektové dokumentace předložené příjemcem podpory, na technický dozor investora stavby a BOZP, daň z přidané hodnoty, pokud příjemce není plátcem této daně nebo mu nevzniká nárok na odpočet této daně. Procentuální výše financování uznatelných nákladů projektu pro obce se dělí dle počtu obyvatel:

- do 1 000 obyvatel – 90 %,
- 1 001-5 000 obyvatel – 80 %,
- 5001-10 000 obyvatel – 70 %,
- 10 001-50 000 obyvatel – 60 %.

Svazky obcí mají procentuální výši financování uznatelných nákladů projektu stanovenou na 60 %. Výhodami financování z finančního nástroje JESSICA II jsou rychle dostupné peníze, poskytnuté za zjednodušených podmínek, dále podpora rozvojových projektů, které nejsou dostatečně financovány nebo je nelze podpořit z dotací. Úvěr se poskytuje na delší dobu, než nabízí banky, s možností předčasných splátek nebo případného odložení splátek a nabízí alespoň o polovinu levnější úrokovou sazbu, než nabízí trh (Moravskoslezský kraj, 2020 e).

Českomoravská záruční a rozvojová banka (dále ČMZRB) poskytla podnikatelům v roce 2019 podporu ve formě záruk a zvýhodněných úvěrů v rekordní částce 16,2 miliardy Kč. Tato poskytnutá suma překonala částku z roku 2018 o 30 %. Byly zavedeny nové programy jako například INFIN, S-podnik, Záruka ZRS, Expanze-záruky, díky kterým se rozšířila nabídka podpory a tím i okruh podnikatelů, kteří ji mohou využít. V MS kraji byly záruky nejčastěji čerpány podnikateli v sektoru obchodu, průmyslu a stavebnictví. Zvýhodněné úvěry, které jsou určeny výhradně na investice, využili prakticky z poloviny podnikatelé z průmyslu. Byly jimi profinancovány projekty pouze ve třech krajích ČR, první pozici zastává MS kraj. Následoval ho kraj Jihomoravský a Královéhradecký kraj. Největší objem poskytnuté podpory získal v roce 2019 právě MS kraj (viz obrázek 3.2).

Obrázek 3.2 Poskytnutá podpora z ČMZRB dle krajů ČR v roce 2019

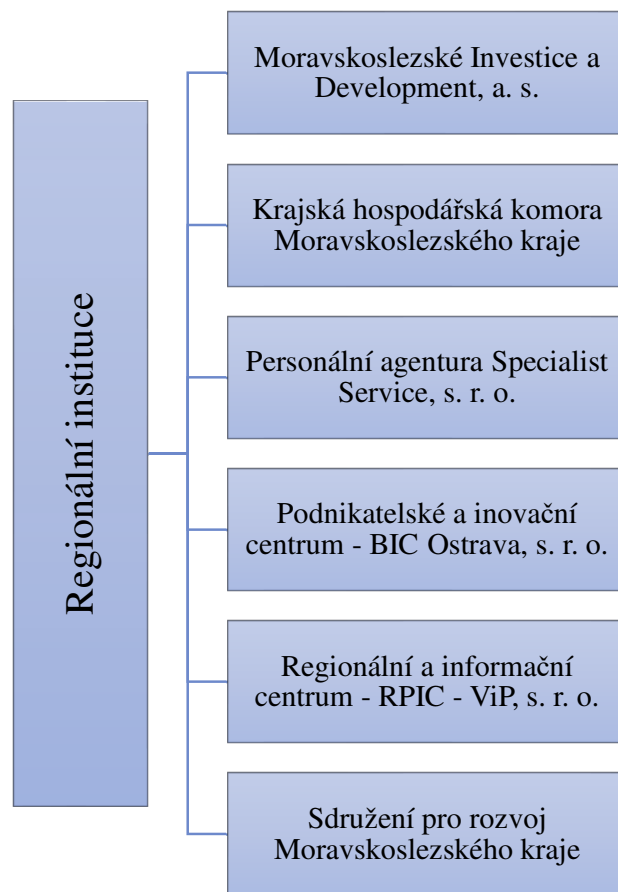
Zdroj: Countryforfuture, 2020

3.3 Nástroje podnikání prostřednictvím nepřímé podpory

K nepřímým nástrojům podpory v podnikání patří poradenství a konzultační podpora, nejefektivněji poskytovaná v kombinaci s přímými nástroji, dále networking

a clustering a také budování infrastruktury. Poradenství a konzultace, případně doprovázené semináři a vzdělávacími kurzy, poskytují speciálně zaměřené instituce a agentury. V MS kraji působí hned několik institucí zabývajících se podporou a rozvojem regionálního podnikání (viz obrázek 3.3) prostřednictvím konzultací, poradenské činnosti a případně dalších služeb spojených s nepřímou podporou podnikání. Některé z nich fungují i jako podnikatelské inkubátory.

Obrázek 3.3 Vybrané instituce podpory podnikání v Moravskoslezském kraji

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Patří k nim například **Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje** (KHK MS kraje), která podporuje podnikatele, poskytuje podnikatelské činnosti a zastupuje Hospodářskou komoru ČR v kraji, která funguje jako jediný zákonný zástupce podnikatelů v ČR. KHK MS kraje vznikla na základě zákona č. 301/1992 Sb. Poskytuje zejména konzultační a poradenské služby, které souvisí s podnikatelskou aktivitou, dále organizuje vzdělávací činnost, profesní vzdělávání, různé formy rekvalifikace, a kvůli zapojení do informační a poradenské sítě Enterprise Europe

Network pomáhá s propagací a podporuje vztahy v zahraničí, vyhledává kontakty s potencionálními zahraničními partnery. Skrze tyto služby napomáhá zejména MSP prosadit se na trhu, včetně schopnosti se na trhu udržet a přerůst svou konkurenci, vzdělávat své zaměstnance (Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje, 2020).

Moravskoslezské Investice a Development je akciová společnost, jejímž jediným vlastníkem je právě MS kraj. Byla založena v roce 1993 s cílem podpořit rozvoj regionu pod názvem Agentura pro regionální rozvoj, a. s. Tento původní název zanikl v roce 2018 se vznikem nového názvu MS Investice a Development, kdy vzniklo i nové zaměření hlavních činností agentury a ta se zařadila do skupiny krajských specializovaných agentur, které pomáhají kraji plnit krajskou strategii Vize 2024 – Nová energie MS kraje v oblasti Podnikavější a zaměstnanější kraj. Mezi její tři prioritní oblasti patří podpora investičního prostředí kraje, podpora podnikání a příprava a realizace rozvojových projektů a marketing. Dohromady tyto oblasti slouží ve prospěch obyvatel, institucí a ekonomických subjektů MS kraje. V oblasti investic se společnost zaměřuje zejména na podporu současných investorů a na přilákání investorů nových. Vede pro investory databázi ploch účelných pro засídlení, dále poskytuje poradenství či pořádá konference. Přípravuje rozvojové strategie a projekty týkající se rozvoje MS kraje v rámci podpory podnikání (Moravskoslezské Investice a Development, 2020).

Podnikatelské a inovační centrum (BIC) hledá, následně vybírá a podporuje start inovačních projektů začínajících podnikatelů, podporuje vstup MSP na mezinárodní trhy, pomáhá získávat podporu z dotačních programů a strukturálních fondů pro podnikatele, poskytuje výpomoc při transferu technologií domácích i zahraničních investorů. Jeho cílem je vytvořit přijatelné podmínky pro zakládání a rozvoj inovativních firem v podnikatelském inkubátoru a vědeckotechnickém parku, prostřednictvím nich nabízí výhodné podmínky pro využívání prostorů počítaje doplňkové služby. Sídlo prostor je sdíleno s ostatními inovativními podniky, a to přináší výhodu v možnosti využít zkušenosti a spolupráci s obdobně zaměřenými firmami. Společnost existuje od roku 1993. O tři roky později, v roce 1996, BIC Ostrava získalo certifikaci podle standardů evropských inovačních podnikatelských center a plnoprávné členství v European Business and Innovation Center Network, seskupující podnikatelská a inovační centra v Evropě (BIC Ostrava, 2010).

K nejdéle působícím agenturám v MS kraji patří personální agentura **Specialist Service**, která se od svého založení v roce 1993 zaměřuje na nábor manažerů a specialistů. Během své působnosti rozšířila své služby i na nábor pracovníků pro nové investory a poskytuje také poradenské služby v oblasti řízení lidských zdrojů (Ostrava, 2019).

Regionální a informační centrum RPIC-Vip poskytuje, obdobně jako již výše zmíněné instituce, poradenství pro podnikatelské a projektové řízení, strategické a HR poradenství a vzdělávání. Uvedlo společně s partnery na český trh unikátní nástroj SILNÉ PRACOVISTĚ pro rozvoj firemních kultur a dále ojedinělý systém měření a rozvoje soft skills, šířený pod značkou SOFTSKILLERS. Po celou dobu své existence pomáhá vytvářet nové nápady v rámci koncepčních projektů. Centrum má partnery v řadě evropských zemí. Centrum bylo oceněno evropskou cenou VITA Awards za mimořádný přístup k rozvoji měkkých kompetencí, první cenou soutěže European Business Award v národním kole a od Evropské komise dostali statut dobré praxe (Regionální a informační centrum-ViP, 2017).

Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje působí v regionu od roku 1990 a jeho posláním je prosazovat zájmy svých členů podle rozvojové strategie MS kraje v oblasti ekonomického rozvoje, životního prostředí, vzdělávání a lidských zdrojů, rozvoje infrastruktury. V současné době sdružuje 127 členů, členem se může stát PO či FO, která má zájem podporovat sdružení a jeho aktivní plnění (Ostrava, 2019).

MS kraj podporuje začínající podniky a start-upy. Organizuje pro ně různé soutěže (například Chytrá myšlenka) a akcelerační programy (například Green Light zmíněný níže) pomáhající rozvoji inovativních firem. Podporu začínajících podnikatelů a dalších již fungujících firem má na starost Moravskoslezské inovační centrum Ostrava. Moravskoslezský kraj poskytuje regionálním firmám šanci ke své propagaci pod jménem kraje na domácích i zahraničních veletrzích (INVEST-MSR, 2020).

Centrum podpory inovací (CPI) Vysoké školy báňské – Technické Univerzity Ostrava má k dispozici celé jedno oddělení, jehož služby směřují právě na pomoc start-up firmám. CPI je servisním pracovištěm VŠB-TUO. Tyto služby CPI nejsou dostupné pouze pro zaměstnance a studenty VŠB-TUO, slouží i pro externí firmy či veřejnost. Pod služby spadá celková podpora podnikání, podpora start-upů i podnikavých studentů. Zahrnuje akcelerační program Green Light, který slouží jako skvělý odrazový můstek pro

kohokoliv z MS kraje (případně pro ty, jejichž firma bude mít budoucí sídlo v tomto kraji), pokud má v hlavě podnikatelský nápad (záměr) a neumí či nemá dostatek prostředků k jeho realizaci. Green Light provádí svou činnost již od roku 2014. Rozděluje se na dva podprogramy, Start či Akcelérátor, podle aktuální fáze projektu. V současné době je zafinancováno 82 startupů, 341 ohodnocených projektů a 38 investovaných milionů (GREENLIGHT, 2020). Program dále nabízí pro studenty stáže na CPI a praxe, možnost konzultace bakalářských a diplomových prací a studenti VŠB mají na výběr volitelný předmět START-UP podnikání, kromě studentů z EKF, kde se předmět vyučuje jako povinně volitelný. CPI se celkově snaží rozšířit povědomí o evropských programech na podporu inovativních podniků, a to například prostřednictvím seminářů a workshopů či individuálních konzultací, které vedou kvalifikovaní odborníci. Nabízí různé programy a nástroje pro podnikatele. Například nástroj SME Instrument, který pomáhá podnikům usnadnit realizovat proces od ukončení financování výzkumu až do zavedení produktu na trh. Organizačně patří k CPI i **Podnikatelský inkubátor VŠB-TU Ostrava (PI VŠB-TUO)**. Tento inkubátor se řadí mezi jeden z největších inkubátorů v ČR. Poskytuje konzultační a technické služby ve formě tzv. balíčků, dále doplňkové služby jako například vzdělávání v oblasti manažerských dovedností, školení a další. Jednotlivé balíčky zahrnují provozní, poradenské a vzdělávací služby. K nabízeným provozním službám patří kromě kancelářských a zasedacích místností také virtuální kanceláře, samoobslužná copy centra, telefonní služby. Aktuálně sídlí v tomto podnikatelském inkubátoru 23 firem a 14 společností zde využívá virtuální kanceláře (Centrum podpory inovací, 2020).

Moravskoslezské inovační centrum Ostrava (MSIC), a. s. nabízí široké spektrum služeb pomocí projektů, spolupráce a dalších aktivit, které vedou ke zlepšování prostředí pro podnikání a inovace v MS kraji. Svou činnost zahájilo v červenci 2017 navázáním na působení činnosti dřívějšího Vědeckotechnologického parku Ostrava, založeného v roce 1997. Už na začátku roku 2017 došlo ve formě memoranda o partnerství k dohodě Statutárního města Ostravy a MS kraje o jednotném postupu v oblasti podpory podnikání a inovací v regionu. Součástí uskutečněné proměny byla významná úprava vlastnického zadání, a s tím související změna obchodního názvu společnosti, s cílem vytvořit novou společnou značku a oprávněnou organizaci pro rozvoj inovačního ekosystému v regionu. Hlavním cílem MSIC je poskytnutí služeb, jenž podpoří růst a inovace v podnicích (ať se jedná o start-upy či MSP), a to především díky

kvalifikovaným týmům odborníků. MSIC nabízí všechny potřebné služby, které firmy potřebují pro svůj vznik či rozvoj, a které nejsou v MS kraji nabízeny samovolně, v požadované kvalitě nebo odpovídající ceně. Mimo služby poskytuje centrum také prostory k pronájmu, které disponují moderní technologií. Rozvíjející se MSIC služby doplňují dosavadní komerční služby a pomáhají zlepšovat prostředí pro podnikání a inovace jak v Ostravě, tak v celém kraji. V současnosti spolupracuje tým expertů o 130 členech, s počtem 278 klientů MSIC, bylo podpořeno 373 změn ve firmách a v areálu T-Parku sídlí nyní 70 firem (Moravskoslezské inovační centrum, 2017).

MS kraj má v rámci ČR dlouholeté zkušenosti a tradice v posilování konkurenceschopnosti v regionálních průmyslových odvětvích pomocí klastrové spolupráce. Tato spolupráce je založena na odvětvovém propojování podniků, výzkumných a vývojových institucí a univerzit, které jsou v Česku institucionalizovány ve formě klastrových organizací. Cílem těchto organizací je napomáhat v rozvoji jednotlivých odvětví prostřednictvím společných projektů v oblasti obchodní spolupráce, rozvoje lidských zdrojů, marketingu a v neposlední řadě výzkumu, vývoje a inovací. Z vývoje v posledních letech je patrné, že MS kraj je vyhovujícím místem pro zakládání a rozvoje klastrových organizací. Je vhodným především kvůli rozvinutému průmyslu, široké vzdělávací infrastruktuře a iniciativám podporujících výzkum a vývoj. V současnosti kraj zaujímá přední pozici v umístění klastrových organizací v ČR a pojetí klastrů neodmyslitelně patří k pilířům dalšího rozvoje regionálního průmyslu a s ním spojené podpory inovací (Moravskoslezský kraj, 2020). Tvrzení, že MS kraj drží pozici lídra v Česku, potvrdil i průzkum z roku 2016, ve kterém se zjišťovala životaschopnost klastrových organizací v Česku. Tento průzkum provedla Fakulta managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ve spolupráci s Národní klastrovou asociací. V rámci průzkumu byl zjištěn seznam fungujících klastrových organizací v ČR. MS kraj obsadil první místo, a to s celkovým počtem 13 aktivních klastrů. O druhé místo se dělily tři kraje, a to Středočeský, Jihočeský a Jihomoravský kraj se 7 klastry a na třetím místě byl Zlínský a Pardubický kraj se 4 klastry. Bylo zjištěno, že v Karlovarském kraji ve sledované době neexistoval žádný funkční klastr (Národní klastrová asociace, 2016).

Tabulka 3.1 Seznam klastrů v Moravskoslezském kraji

NÁZEV	SPECIALIZACE	WEB
Bezpečnostně technologický klastr, z. s.	bezpečnostní technologie	http://www.btklastr.cz/
Český telekomunikační klastr z. s.	mobilní sítě	http://www.projekt-mvno.cz/
ENVICRACK, družstvo	alternativní zdroj energie	http://www.envicrack.cz/
Mopharmac - Moravian Pharma Cluster, z. s.	farmaceutické přípravky	nemá webovou stránku
Havířovsko-karvinský kovo klastr, z. s.	kovovýroba	http://www.kovoklastr.cz/
IT Cluster, z. s.	informační technologie	http://www.itcluster.cz/
Klastr aditivní výroby, z. s.	3D tisk ve strojírenství	http://www.aditivni-vyroba.cz/
Klastr sociálních inovací a podniků – SINEC z. s.	sociální podnikání	http://www.klastr-socialnich-podniku.cz/o-nas/
Moravskoslezský automobilový klastr, z. s.	automobilový průmysl	http://www.autoklastr.cz/
Moravský lesnický klastr, z. s.	lesnictví a těžba dřeva	http://www.lesnickyklastr.cz/
Národní dřevařský klastr, z. s.	dřevozpracující průmysl	http://www.msdk.cz/
Národní energetický klastr, z. s.	energetika	http://www.msek.cz/
Národní strojírenský klastr, z. s.	strojírenství	http://www.nskova.cz/

Zdroj: Vlastní zpracování dle výzkumu NCA

Výhodné je podporovat podnikání prostřednictvím vytváření mezilidských vztahů, následného udržování těchto osobních kontaktů a vzájemné výměny informací. Pro takovou důležitou nepřímou formu podnikání existuje zastřešující termín networking.

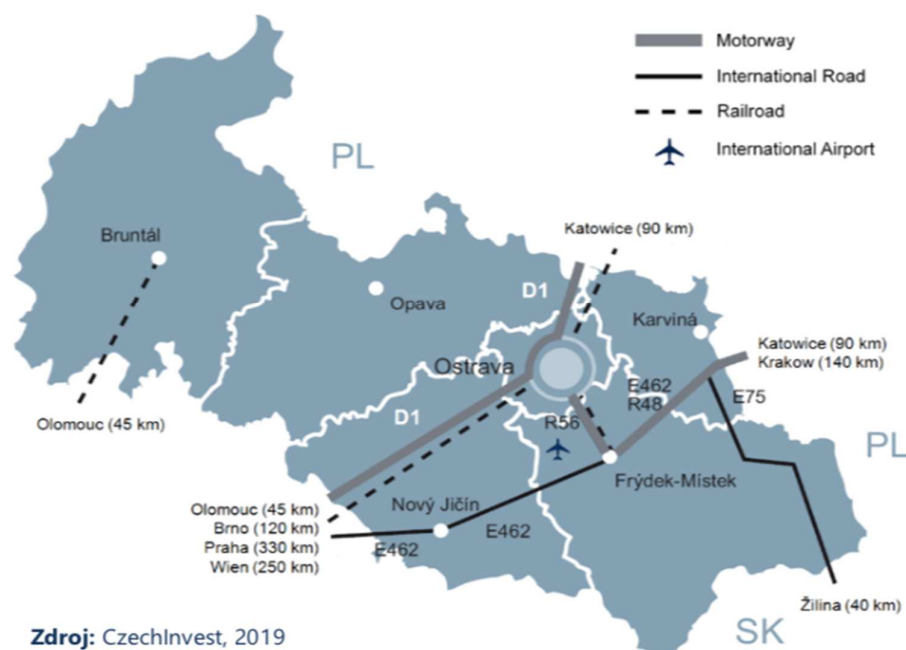
Každoročně probíhá v regionu Setkání patriotů MS kraje, což je největší networkingová událost v kraji, při níž se může účastník pořádané akce setkat s více než 400 podnikavci z různorodých podnikatelských oborů a firem. Pro účinnější propojení používají speciální networkingový systém, skrz který se dá oslovit mnohem více lidí. Vytváření kontaktních sítí je v podnikání důležité, pomáhají rozvíjet a vylepšovat dovednosti podnikatele, setkávat se s potenciálními novými partnery, zaměstnanci či mentory, zůstat v obraze o nejnovějších trendech v oboru. Pořadatelé akce slibují navázání a propojení užitečných kontaktů, a navíc po každé vykonané akci posílají účastníkům souhrnný networkingový list s kontakty všech zúčastněných, aby se účastníci mohli vzájemně kontaktovat v případě potřeby i v budoucnu. Networkingový systém funguje tak, že v on-line systému jsou uvedeni všichni účastníci setkání, kteří se rozhodli zobrazit svůj profil a prezentovat tak sami sebe, svůj projekt či podnikání. V říjnu 2020 by mělo proběhnout již 13. setkání Patriotů MS kraje, na kterém vystoupí zatím oznámení řečníci Mirai Navrátil (frontman skupiny Mirai), Ondřej Novotný (spoluzakladatel OKTAGON MMA), Oskar Kořistka (spoluzakladatel start-upu Supernova) a Matrin Vohánka (majitel společnosti Eurowag). Pro zachování a prohlubování kontaktů jsou na každý měsíc jsou naplánovány akce, ať už se jedná o různé exkurze (například na listopad 2020 je naplánována exkurze do Booklogistics), podnikatelské besedy či turnaje v různých sportovních aktivitách (Patrioti MS kraje, 2020).

MS kraj má velkou výhodu v rozvinuté dopravní infrastruktuře. Může se pyšnit výhodnou polohou pro tranzitní, cílovou a zdrojovou dopravu. Leží na křižovatce dopravních tahů, typem území s intenzivní urbanizací, polycentrickým uspořádáním sídelní aglomerace se zpracovatelským průmyslem a silnou prvovýrobou. Do MS kraje směřují hlavní klíčové vnitrostátní dopravní tahy silniční a železniční dopravy, které kraj spojují s podstatnými aglomeracemi Česka, a to Prahou a Brnem. Pro tak vzdálený kraj má rychle spojení s hlavním městem Prahou značný význam. Z nadregionálního hlediska zahrnuje dálniční trasu, která vede z polského města Gdaňsk, železniční trať vedoucí přes Varšavu, hlavního města Polska. Obě tyto trasy míří do Vídně, hlavního města Rakouska (Moravskoslezský kraj, 2020f). Tamní mezinárodní letiště Leoše Janáčka Ostrava zaujímá pozici největšího regionálního letiště v Česku s pravidelným vnitrostátním a mezinárodním provozem. Letiště leží na velmi strategickém rozcestí mezi Českem, Slovenskem a Polskem. Kvůli své poloze slouží jako vstupní bod do průmyslové zóny

těchto států. Má vynikající předpoklad pro rozvoj cargo⁶ přepravy, a to kvůli jeho strategické poloze ležící v srdci Evropy, výborným technickým parametrům dráhy a snadné dopravní dostupnosti. Na letiště se dá snadno dostat po dálnici D1, rychlostní komunikaci R48 a vzhledem k napojení na železniční koridor, se dá na letiště v pohodlí dojet vlakem, který má terminál přímo před odletovou halou. V blízkém okolí letiště se nachází velký počet průmyslových zón a vlivných podniků. Na letišti lze najít Free Zone, v současnosti je ve výstavbě logistické centrum, které vytvoří jedinečné propojení silniční, železniční a letecké dopravy. Za rok 2019 bylo letišťem odbaveno 323 320 cestujících (Letiště Ostrava, 2015).

Obrázek 3.4 Dopravní infrastruktura v Moravskoslezském kraji

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Zdroj: CzechInvest, 2019

Umístění MS kraje z hlediska sousedících krajů, na východě slovenský Žilinský kraj a na severu polské vojvodství Opole a Slezsko, se dá považovat za velmi strategické. Díky němu mohlo vzniknout Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) TRITIA, na kterém se dohodli aktéři těchto regionů. ESÚS Tritia bylo založeno ke zjednodušení a rozšíření příhraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce mezi jeho členy. Na jeho území lze nalézt dvě města s více než 300 tisíci obyvatel (Ostrava

⁶ Speciální dopravní služba umožňující přepravu zboží na libovolné místo na světě.

a Katowice). Tyto městské aglomerace, včetně města Žiliny, spojují intenzivní socioekonomické vztahy. Silné ekonomické zázemí, sedm veřejných univerzit, velký počet subjektů výzkumu a vývoje a poskytovatelů terciálního vzdělávání, to vše dělá území TRITIA zajímavé pro výzkum a inovace. ESÚS posilňuje hospodářskou a sociální soudržnost prostřednictvím realizace projektů či programů územní spolupráce, kdy se usiluje hlavně o usnadnění každodenního života obyvatel ESÚS, realizace projektů za účelem společenského strategického rozvoje a vytvoření příhraniční soudržnosti týkající se celého území. Díky vztahům mezi různými subjekty má TRITIA velký potenciál ke zvyšování intenzity a systematizace vícestranné spolupráce (Evropské seskupení pro územní spolupráci TRITIA, 2020).

4 Komparace podpory podnikání v Moravskoslezském kraji s vybranými kraji České republiky

Tato závěrečná kapitola je zaměřena na komparaci podpory podnikání Moravskoslezského kraje s krajem Jihomoravským a Zlínským. Vybrala jsem si kraje, které jsou na území Moravy a Slezska a jsou hodně ekonomicky propojeny. Na začátku jsem uvedla základní charakteristiku vybraných krajů, jejich stručný popis a základní makroekonomické údaje. V oblasti přímé podpory jsem se zaměřila na vyplacené finanční prostředky poskytnuté z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost v rámci aktuálního programového období 2014-2020. V oblasti nepřímé podpory jsem se zaměřila na podnikatelské inkubátory a pomocí SWOT analýzy na infrastrukturu jednotlivých krajů. Důležitým faktorem v oblasti podpory podnikání hraje mimo jiné významnou roli atraktivita prostředí každého kraje, proto i jemu je zde věnována pozornost. Podnikatelské prostředí zahrnuje vyjma vnitřního – mikropodnikatelského prostředí (schopnost komunikace, vést lidi, uspokojit potřeby) a vnějšího – mezzopodnikatelského (faktory ekologické, přírodní), také prostředí makropodnikatelské, ve kterém na podnik působí růst či pokles inflace, růst či pokles výkonu ekonomiky, zaměstnanost a další.

4.1 Charakteristika a základní ekonomické údaje vybraných krajů

Jihomoravský kraj je vymezen okresy Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo. Rozlohou 7 188 ha a počtem obyvatel (1 179 tisíc) se řadí na čtvrté místo v republice. Z celkové výměry zaujímá téměř 60 % zemědělská půda. Je zde rozšířené vinařství, přes 96 % vinic v Česku leží právě na jižní Moravě. Jihomoravský kraj patří k regionům s významným ekonomickým potenciálem. I přes dlouholetou tradici specializovaných oborů zemědělské výroby, má významné postavení v ekonomice kraje průmysl, především strojírenský, textilní a potravinářský. Na jihu Moravy se nacházejí ložiska ropy a zemního plynu. Správní centrum kraje, město Brno, je druhé největší město v ČR. Je to důležitý silniční, dálniční a železniční uzel. Brněnské výstaviště se řadí mezi největší výstaviště světa. Je to významný hospodářský multiplikátor ekonomiky města a celého jihomoravského regionu s dopadem na cestovní ruch a zaměstnanost malých a středních podniků, jehož tradice sahá až do roku 1928. Brno je druhým největším vzdělávacím centrem v ČR, nachází se v něm 10 vysokých škol, které nabízí studium napříč všemi studijními obory (CzechTrade, 2020).

Ve Zlínském kraji žije 582 tisíc obyvatel, což je téměř o polovinu méně než v Jihomoravském kraji. V celorepublikovém srovnání počtu obyvatel se řadí až na 9. místo. Zlínský kraj je, co do charakteru osídlení, spíše venkovským regionem, z celkové výměry zaujímá téměř 50 % zemědělská půda a 40 % půda lesní. Je to rozmanitý kraj, nabízí hory, lázně, vinařská údolí, řadu historicky cenných staveb a také ojedinělý příklad baťovské funkcionalistické architektury, 30 % území Zlínského kraje je vyhlášeno jako chráněné krajinné území. Kraj je rozdělen na čtyři okresy – Zlín, Kroměříž, Uherské Hradiště a Vsetín. Jeho rozloha zaujímá 3 963 km². Ve Zlíně je jedna vysoká škola, a to Univerzita Tomáše Bati, která nabízí studium na šesti fakultách, především v humanitních a ekonomicko-informativních oborech. Kraj je chudý na nerostné suroviny, nachází se tam však ložiska štěrkopísku, která mají celorepublikový význam. Ekonomika je založena především na zhodnocování vstupních surovin a polotovarů. Průmyslový potenciál Zlínského kraje tvoří podniky zpracovatelského průmyslu, především kovodělného, gumárenského, dřevozpracujícího a potravinářského. Zlínský kraj, který v minulosti prosperoval především díky obuvnickému průmyslu, však nyní patří k těm ekonomicky zaostalejším, velké státní podniky se po privatizaci v 90. letech 20. století rozpadly a takto nově vzniklé podniky v současnosti stagnují nebo již zkrachovaly, většina se vyznačuje nízkou úrovní modernizace (Krajský úřad Zlínského kraje, 2020 a).

Tabulka 4.1 Základní makroekonomické údaje vybraných krajů

	MSK	JMK	ZLK	ČR
Počet obyvatel v tis. k 31.12.2019	1 200 539	1 191 989	582 555	10 693 939
HDP celkem v mil. Kč k 31.12.2018	503 733	575 378	247 643	5 323 556
Podíl HDP k celé ČR v %	9,46	10,81	4,65	100
HDP na 1 obyvatele v Kč	419 589	482 704	425 098	497 810
Průměrná hrubá mzda v Kč za rok 2019	32 664	35 178	32 702	36 144
Obsahová míra nezaměstnanosti v % za 4Q 2019	3,6	2,4	2,1	2,0
Počet ekonomických subjektů k 31.12.2019	255 491	321 839	143 057	2 889 442
Podíl počtu ekonomických subjektů k ČR v %	8,84	11,13	4,95	100

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2019

Tabulka 4.1 zachycuje nejaktuálnější základní makroekonomické údaje získané z Českého statistického úřadu ve všech sledovaných krajích. Jihomoravský kraj potvrzuje, že je krajem s ekonomickým potenciálem. V HDP na 1 obyvatele zaujímá

3. místo v rámci celé ČR, 4. místo zaujímá Moravskoslezský kraj, zatímco Zlínský kraj se dělí až o deváté místo s dalšími čtyřmi kraji. Jihomoravský kraj má vyšší průměrnou mzdu, vyšší počet ekonomických subjektů. Moravskoslezský kraj má ze všech krajů nejvyšší míru obecné nezaměstnanosti. Ze všech tří sledovaných krajů si v oblasti zaměstnanosti vede nejlépe Zlínský kraj.

4.2 Vyplacená podpora v rámci OP PIK ve vybraných krajích

V níže uvedených tabulkách (4.2, 4.3, 4.4) jsou zachyceny finanční prostředky (dotace) pro Moravskoslezský, Jihomoravský a Zlínský kraj z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) v současném programovém období 2014-2020, vyplacené k 5. květnu 2020, zaokrouhlené na tisíce Kč. Jako kritérium sledování jsou zvoleny poskytnuté finanční prostředky subjektům dle jejich právní formy. Celkové způsobilé výdaje přidělené na operace (kraje) jsou dále rozčleněny dle příspěvku Unie, veřejných zdrojů ČR a soukromých zdrojů.

Tabulka 4.2 Vyplacená podpora z OP PIK v MS kraji k 5.5.2020 v tis. Kč

	Společnost s ručením omezeným	Akciová společnost	Veřejná obchodní společnost	Družstvo	Podnikající FO tuzemská
Celkové způsobilé výdaje (CZV) přidělené na operaci	9 366 420	7 085 167	5 343	10 710	325 265
Příspěvek Unie CZK z CZV přidělených na operaci	4 013 059	2 479 991	2 239	6 081	153 263
Veřejné zdroje ČR CZK z CZV přidělených na operaci	4 950	0	0	0	0
Národní soukromé zdroje/soukromé zdroje CZK z CZV přidělených na operaci	5 348 411	4 605 176	3 104	4 628	172 001

Zdroj: Vlastní zpracování dle DotaceEU, 2020

V dotačním období 2014–2020 mohou žadatelé získat dotaci v pěti oblastech podpory pomocí tzv. prioritních os (více o PO viz kapitola 2.4). Následující členění vyobrazuje, kolik si zažádalo o dotaci podnikatelů a jaká částka jim byla v rámci této PO z. Unie vyplacena. V rámci PO 5 nebyla zatím podána ani jedna žádost v rámci vybraných krajů. V Moravskoslezském kraji si zažádalo o dotaci prostřednictvím PO 1:

- 308 společností s ručením omezeným, celkem jim bylo poskytnuto z Unie v rámci této prioritní osy OP PIK 1 402 947 862 Kč,
- akciovým společností bylo poskytnuto 521 562 984 Kč, celkem žádost podalo 45 společností,
- nebyla podaná zatím ani jedna žádost z veřejné obchodní společnosti ani družstva,
- fyzických osob zažádalo 16, bylo jim poskytnuto 7 860 964 Kč.

Prostřednictvím PO 2 bylo podáno:

- 325 žádostí od s. r. o., příspěvek Unie činí 1 605 808 755 Kč,
- 45 žádostí od a. s., příspěvek Unie činí 307 859 640 Kč,
- ani v rámci této osy nebyla podaná žádost ze strany v. o. s. ani družstva,
- 37 žádostí od FO, celkový příspěvek Unie činí 82 227 428 Kč.

Prostřednictvím PO 3 bylo podáno:

- 178 žádostí ze strany s. r. o., příspěvek Unie 578 740 218 Kč,
- 107 žádostí od a. s., příspěvek Unie 1 604 452 329 Kč,
- 1 žádost byla podaná ze strany v. o. s., příspěvek Unie 2 238 540 Kč,
- 3 žádosti podány ze strany družstva, příspěvek Unie 6 081 745 Kč,
- 25 žádostí bylo podáno ze strany FO, příspěvek Unie 63 175 091 Kč.

Prostřednictvím PO 4 si podalo žádost o dotaci 63 s. r. o. (vyplacená částka 425 561 905 Kč) a 12 a. s. (46 116 126 Kč).

Tabulka 4.3 Vyplacená podpora z OP PIK v Jihomoravském kraji k 5.5.2020 v tis. Kč

	Společnost s ručením omezeným	Akciová společnost	Veřejná obchodní společnost	Družstvo	Podnikající FO tuzemská
Celkové způsobilé výdaje (CZV) přidělené na operaci	15 191 659	6 923 586	398	135 615	296 971
Příspěvek Unie CZK z CZV přidělených na operaci	6 147 850	2 728 988	299	62 872	146 975
Veřejné zdroje ČR CZK z CZV přidělených na operaci	0	33 872	0	0	0
Národní soukromé zdroje/soukromé zdroje CZK z CZV přidělených na operaci	9 043 809	4 160 726	99	72 743	149 996

Zdroj: Vlastní zpracování dle DotaceEU, 2020

V Jihomoravském kraji si zažádalo o dotaci v rámci PO 1:

- 365 s. r. o., příspěvek Unie 2 230 897 826 Kč,
- 132 a. s., příspěvek Unie 1 241 866 673 Kč,
- 1 v. o. s., příspěvek Unie 298 500 Kč,
- 5 družstev, příspěvek Unie 20 573 497 Kč,
- 9 FO, příspěvek Unie 28 353 318 Kč.

V rámci PO 2 si zažádalo o dotaci:

- 335 s. r. o., příspěvek Unie - 1 198 652 067 Kč,
- 46 a. s., příspěvek Unie - 227 856 214 Kč,
- 3 družstva (3 942 500 Kč) a žádná v. o. s.,
- 29 FO, příspěvek Unie - 50 740 765 Kč.

V rámci PO 3 zažádalo o dotaci:

- 274 s. r. o., příspěvek Unie 977 594 370 Kč,
- 100 a. s., příspěvek Unie 840 885 800 Kč,
- žádná v. o. s.,
- 12 družstev, příspěvek Unie 38 355 710 Kč,
- 31 FO, příspěvek Unie 63 957 339 Kč.

Prostřednictvím PO 4 si podalo žádost o dotaci 176 s. r. o. (1 740 705 885 Kč), 50 a. s. (418 379 182 Kč) a jedna FO (3 923 047 Kč).

Tabulka 4.4 Vyplacená podpora z OP PIK ve Zlínském kraji k 5.5.2020 v tis. Kč

	Společnost s ručením omezeným	Akciová společnost	Veřejná obchodní společnost	Družstvo	Podnikající FO tuzemská
Celkové způsobilé výdaje (CZV) přidělené na operaci	8 015 870	4 365 052	2 142	73 452	362 366
Příspěvek Unie CZK z CZV přidělených na operaci	3 307 740	1 760 145	1 285	30 405	146 098
Veřejné zdroje ČR CZK z CZV přidělených na operaci	0	0	0	0	0
Národní soukromé zdroje/soukromé zdroje CZK z CZV přidělených na operaci	4 708 130	2 604 907	857	43 046	216 268

Zdroj: Vlastní zpracování dle DotaceEU, 2020

Ve Zlínském kraji si podalo žádost o dotaci přes PO 1:

- 251 s. r. o., příspěvek Unie 1 530 276 514 Kč,
- 82 a. s., příspěvek Unie 1 242 270 956 Kč,
- žádná v. o. s. ani družstvo,
- 9 FO, příspěvek Unie - 64 017 752 Kč.

Přes PO 2 si zažádalo o dotaci:

- 235 s. r. o., příspěvek Unie 993 302 880 Kč,
- 35 a. s., příspěvek Unie 226 257 551 Kč,
- žádná v. o. s. a 2 družstva (příspěvek Unie 3 335 402 Kč),
- 19 FO, příspěvek Unie 48 271 679 Kč.

Přes PO 3 si zažádalo o dotaci:

- 172 s. r. o., příspěvek Unie 660 078 041 Kč,
- 62 a. s., příspěvek Unie 267 710 997 Kč,
- jedna v. o. s. (příspěvek Unie 1 285 064 Kč) a 16 družstev (příspěvek Unie 27 070 063 Kč),
- 18 FO, příspěvek Unie 33 808 287 Kč.

Přes PO 4 si podalo žádost o dotaci 28 s. r. o. (příspěvek Unie 124 082 434 Kč), 5 a. s. (příspěvek Unie 23 905 063 Kč). Žádná v. o. s., družstvo ani FO ve Zlínském kraji si žádost v rámci této osy nepodávaly.

Z výše uvedených tabulek je patrné, že největší podíl dotací z OP PIK čerpají společnosti s ručením omezeným, prvenství má Jihomoravský kraj, ve kterém tyto společnosti čerpaly o 60 % více dotací než v dalších dvou krajích. V případě akciových společností takový rozdíl nenastal, nejméně dotací čerpaly tyto společnosti ve Zlínském kraji, což je pravděpodobně způsobeno celkově menším počtem podnikatelských subjektů v tomto kraji. Tato skutečnost však nebyla potvrzena v případě podnikajících fyzických osob – Zlínský kraj těmto subjektům vyplatil nejvíce ze všech tří sledovaných krajů. Veřejné obchodní společnosti Jihomoravského kraje čerpaly jen minimum dotací, stejné společnosti v Moravskoslezském kraji čerpaly 13x větší objem financí. Opačnou tendenci mají družstva – v Jihomoravském kraji čerpala 13x vyšší podporu než družstva v Moravskoslezském kraji.

4.3 Infrastruktura a podnikatelské inkubátory jako nepřímé nástroje podpory podnikání v krajích

Obsah této podkapitoly navazuje na podkapitolu 3.3, která se zabývá nepřímými nástroji v podpoře podnikání v MS kraji. Pro rozvoj a podporu podnikání v řadě odvětví je klíčová rozvinutá infrastruktura. Je to velmi důležitý a efektivní nástroj podpory

podnikání, neboť umožňuje finanční toky, pohyb služeb a zboží, zabezpečuje síť peněžních a bankovních služeb a je také značně důležitý pro rozvoj kraje, díky němuž se podílí na uspokojování obyvatel. Jako srovnávací kritérium jsou vybrány inkubátory, které nabízejí bezpečné prostředí pro inovativní firmy. V níže uvedených tabulkách (4.6, 4.7, 4.8) je provedena komparace vybraných krajů pomocí SWOT analýzy, která slouží jako významný ukazatel porovnávající silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby zaměřené především na oblast nepřímých nástrojů podpory podnikání, jako je dopravní infrastruktura, atraktivita prostředí. Nejprve je vytvořena SWOT analýza Moravskoslezského kraje, následně Jihomoravského kraje, a nakonec Zlínského kraje. SWOT analýzy byly vypracovány na základě informací z internetových zdrojů, získaných během zpracovávání bakalářské práce, a také na základě Strategie rozvoje jednotlivých krajů.

Výhodou Moravskoslezského kraje je jeho geografická poloha. Existuje kvalitní dopravní propojení letecké, železniční a silniční dopravy, dálniční spojení s Brnem, Prahou a také se sousedním Polskem. Disponuje několika rozvíjejícími se průmyslovými zónami, jednou z největších v ČR je Strategická průmyslová zóna Mošnov, která je unikátní přímým napojením na železniční a leteckou nákladní dopravu. V kraji se nachází také mnoho nevyužitých průmyslových objektů, tzv. brownfields. Nevýhodou regionu je soustředěnost na odvětví, která prochází restrukturalizací. S tím souvisí trvalá vysoká nezaměstnanost, která spolu s vysokou mírou znečištění životního prostředí, vysokou kriminalitou a rostoucím počtem sociálně nepřízpůsobivých obyvatel, snižuje atraktivitu kraje. To přispívá k hrozbě odchodu mladých, talentovaných lidí z regionu. Moravskoslezský kraj se zapojil do programu „Chytřejší region“ v oblasti zavádění ICT technologií a inovací, vysoká je technologická připravenost regionu (Moravskoslezský kraj, 2019).

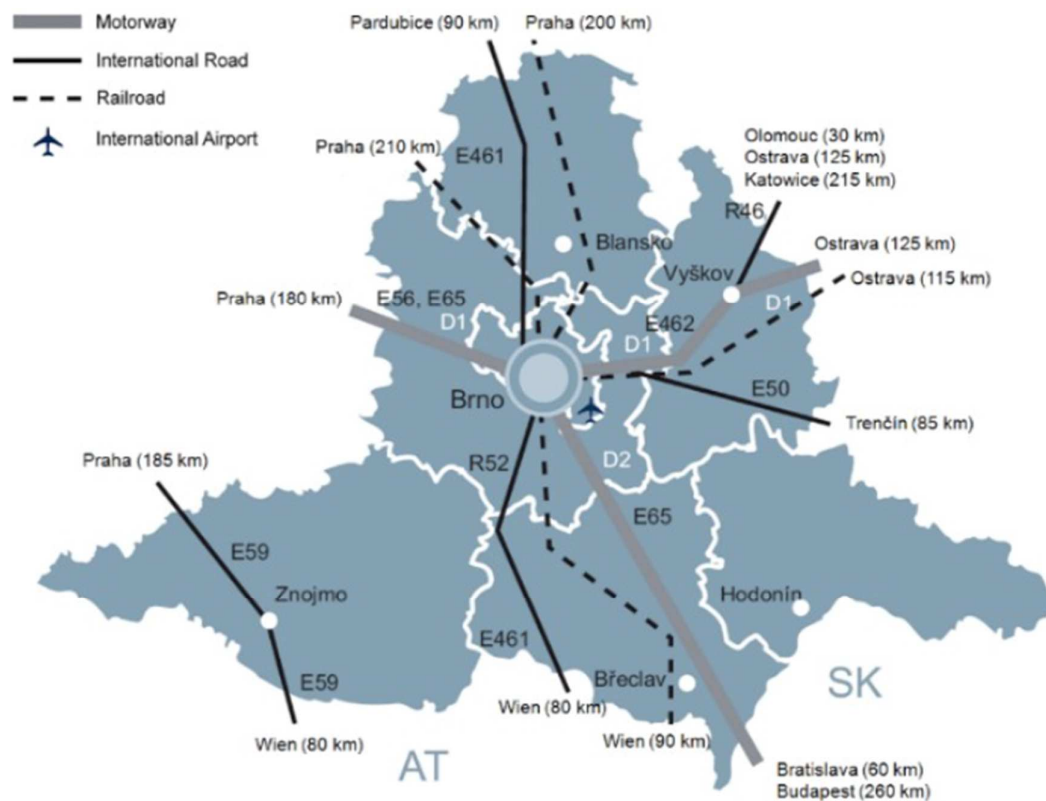
Tabulka 4.5 SWOT analýza Moravskoslezského kraje

Silné stránky (S trengths)	Slabé stránky (W eaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • Výborná dopravní dostupnost • Hustá železniční a silniční síť, dálniční spojení • Mezinárodní veřejné letiště • Dlouhodobá tradice v odvětvích průmyslu • Potenciál kvalifikovaných pracovníků • Nadprůměrná hustota osídlení územního kraje • Propojení letecké, silniční a železniční, osobní i nákladní dopravy • Ekonomický přínos průmyslových zón 	<ul style="list-style-type: none"> • Soustředěnost na odvětví, která prochází restrukturalizací (těžba uhlí, hutnictví, strojírenství) • Vysoká míra nezaměstnanosti (dlouhodobá nezaměstnanost) • Vysoká míra znečištěného ŽP (snižuje atraktivitu regionu) • Malý podíl pracovníků ve vědě a výzkumu • Nižší mzdy v republikovém průměru (menší míra vzdělanosti obyvatel)
Příležitosti (O pportunities)	Hrozby (T hreats)
<ul style="list-style-type: none"> • Technologická připravenost regionu • Intenzivní propojení škol s firmami • Zavádění ICT technologií a inovací (projekt „chytřejší region“) • Výhodná geografická poloha • Rozvinutá přeshraniční spolupráce • Podpora podnikání prostřednictvím investičních pobídek • Vysoký počet objektů a pozemků vhodných pro nové záměry • Přímé propojení velké průmyslové zóny s letištěm Mošnov a železnic • Rozvoj Vědeckotechnologického parku v Ostravě 	<ul style="list-style-type: none"> • Negativní povědomí o regionu (špatné ŽP, vysoká kriminalita, nezaměstnanost, rostoucí počet sociálně nepřizpůsobivých obyvatel) • Odliv mladých, talentovaných a vzdělaných obyvatel • Ztráta tuzemských a zahraničních trhů • Nedokončená restrukturalizace a privatizace důležitých podniků

Zdroj: Vlastní zpracování

Jihomoravský kraj, stejně jako Moravskoslezský, má výhodnou geografickou polohu jak v rámci ČR, tak v rámci celé EU. Podnikatelskou atraktivitu mu zajišťuje dobrá dopravní infrastruktura, ale také velmi silné zázemí pro výzkum a rozvoj inovativního podnikání. V budoucnu jsou nezbytné investice do modernizace železniční trati s cílem stát se součástí evropské vysokorychlostní železnice a vybudování dálničního spojení s Vídní. Zlepšením dopravní obslužnosti okrajového území kraje by mohlo dojít k žádoucímu rozvoji podnikatelských aktivit právě v těchto oblastech, protože tyto aktivity jsou v současnosti soustředěny především v Brně a okolí. V kraji přetrvává výrazná sezónnost v cestovním ruchu, je zde nedostatečný počet aktivních subjektů v tomto oboru. To by mohlo v budoucnu znamenat snížení konkurenceschopnosti kraje v této oblasti. Jihomoravský kraj nabízí podnikatelům zázemí ve výrobních a technologických zónách, díky přetrvávajícímu zájmu investorů se staví další průmyslové zóny (Krajský úřad Jihomoravského kraje, 2012).

Obrázek 4.1 Dopravní infrastruktura v Jihomoravském kraji

Zdroj: CzechInvest, 2019

Zdroj: CzechInvest, 2019

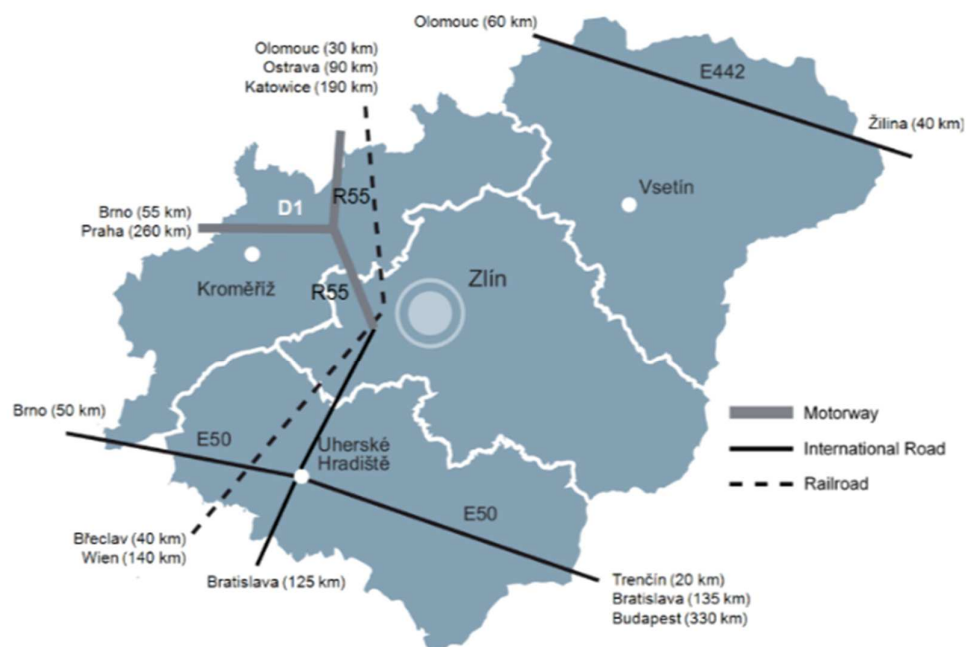
Tabulka 4.6 SWOT analýza Jihomoravského kraje

Silné stránky (S trengths)	Slabé stránky (W eaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná poloha v rámci ČR i Evropy • Druhá nejvýkonnější regionální ekonomika republika • Vzdělaná a kvalifikovaná pracovní síla (nadprůměrný počet vědeckých pracovníků a pracovníků v technických oborech) • Velmi silná infrastruktura pro výzkum a rozvoj inovativního podnikání • Dobře rozvinutý networkig mezi krajem a významnými partnery v kraji • Vyšší mzdy v republikovém poměru (vysoké procento vysokoškoláků) • Sídlo významných institucí • Mezinárodní veřejné letiště • Dálniční spojení, železniční spojení • Tradice vinařství • Atraktivní regionu z hlediska cestovního ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> • Horší dopravní obslužnost okrajového území kraje • Nedostatečná vazba mezi studijními obory a trhem práce • Špatný technický stav silnic a železničního (nutnost modernizace, přetíženost D1) • Chybějící dopravní napojení na okolní centra (Vídeň) • Výrazná sezónnost cestovního ruchu • Nedostatek aktivních subjektů v cestovním ruchu • Závislost exportu kraje na jednom odvětví (stroje a dopravní prostředky) • Silná koncentrace podnikatelských aktivit v Brně na úkor ostatního území JMK
Příležitosti (O pportunities)	Hrozby (T hreats)
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografické polohy pro výrobní a technologické zóny pro investory • Využití evropských fondů • Využití postavení Brna jako města s veletržní tradicí • Rozvoj přeshraniční spolupráce v podnikání s Rakouskem a Slovenskem • Možnost stát se součástí evropské vysokorychlostní železnice (podmínkou je modernizace železničního uzlu) • Zvýšení zájmu o lokální a regionální produkty zemědělství 	<ul style="list-style-type: none"> • Projevy marginalizace (nedostatek pracovních míst, stárnutí populace...) • Přetrvávající neprovázanost vzdělávání s trhem práce • Slabá spolupráce s okolními kraji při rozvoji na hranicích území • Odchod kvalifikovaných pracovních sil z regionu, úbytek ekonomických aktivit • Snižování konkurenceschopnosti kraje v oblasti cestovního ruchu • Zpoždění významných dopravních staveb (především silničních)

Zdroj: Vlastní zpracování

Velkým problémem Zlínského kraje je nedostatečná dopravní infrastruktura. Nejenže chybí dálniční spojení s ostatními částmi ČR a státy EU, ale většina hlavních silnic je charakteristická vysokým podílem průjezdných úseků zastavěným územím obcí. Velkou příležitostí je komerční využití neveřejného letiště v Kunovicích, které ovšem musí projít rozsáhlou modernizací. Vlivem absence vyhovujícího dopravního spojení ztrácí region atraktivitu pro podnikatelské aktivity a také pro turisty. S tím souvisí neobsazenost jediné větší průmyslové zóny ve Zlínském kraji a prakticky neexistence skutečně velkého soukromého podniku a zaměstnavatele v regionu. Největším je Barum Continental, který zajišťuje stabilní zaměstnání 4 900 zaměstnancům. Absence velkých ekonomických subjektů v regionu však může být i silnou výhodou, protože odběratelsko-dodavatelský proces není závislý na stěžejním partnerovi a propojené firmy jsou v případě potřeby lépe nahraditelné. Region trápí hrozba zvyšující se strukturální nezaměstnanosti, což by mohlo vést k odchodu obyvatel v produktivním věku za prací do jiných regionů, případně do zahraničí. Řešením by mohla být institucionalizace partnerství mezi akademickou a podnikatelskou sférou v oblasti rekvalifikace pracovní síly, školy a vzdělávací instituce by neprodukovaly pracovní síly, o které není na trhu zájem (Krajský úřad Zlínského kraje, 2020 b).

Obrázek 4.2 Dopravní infrastruktura ve Zlínském kraji

Zdroj: CzechInvest, 2019

Zdroj: CzechInvest, 2019

Tabulka 4.7 SWOT analýza Zlínského kraje

Silné stránky (S trengths)	Slabé stránky (W eaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> Podnikatelské zázemí opírající se o „baťovskou tradici“ Silná základna v podobě struktury MSP Zvyšující se míra diverzifikace ekonomických aktivit na venkově Atraktivní regionu z hlediska cestovního ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> Zaostalost dopravní infrastruktury Nedostatečný počet vědeckých a odborných duševních pracovníků Strukturální nezaměstnanost Nízký podíl výdajů na VaV Ekonomicky zaostalejší region zaostávající za průměrem ČR i EU Nízká mzda v republikovém průměru Absence využití funkční strategické průmyslové zóny Absence větších podniků
Příležitosti (O pportunities)	Hrozby (T hreats)
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj sítě dálnic a rychlostních komunikací Přeshraniční spolupráce se Slovenskem Využití vodních toků pro průmyslové aktivity a cestovní ruch Využití letiště v Kunovicích Institucionalizace partnerství mezi akademickou a podnikatelskou sférou Rozvoj informačních a komunikačních technologií Využití disponibilních zdrojů z EU pro podporu podnikání a inovací 	<ul style="list-style-type: none"> Stárnutí populace Odchod mladých vzdělaných obyvatel Nedostatek pracovních sil Zvyšující se strukturální nezaměstnanost Prohlubování zaostalosti infrastruktury venkova Ztráta tuzemských a zahraničních trhů z důvodu absence vyhovujícího dopravního spojení

Zdroj: Vlastní zpracování

Inkubace firem je další možností podpory vzniku a rozvoje inovačního podnikání především MSP a je důležitá pro vznik podnikatelsko-inovační sítě mezi vysokými školami, výzkumnými institucemi a samotnými podniky. Účelem inkubátorů je koncentrovat různé nástroje podpory začínajícím podnikatelům na jednom místě, například poskytnutí specializovaného poradenství, prostorů pro firmu a dalších služeb na jednom místě (CzechInvest, 2020 a). Vybrala jsem si konkrétní dva inkubátory z Moravskoslezského, tři z Jihomoravského a jeden ze Zlínského kraje. Za

Moravskoslezský kraj jsem vybrala Podnikatelský inkubátor BIC Ostrava a Podnikatelský inkubátor VŠB-TUO. V rámci Jihomoravského kraje se jedná se o inkubátor Jihomoravského inovačního centra, podnikatelský inkubátor TTIC a Podnikatelský inkubátor Brno – Jih. Za Zlínský kraj jsem zvolila pouze jeden, jedná se o jejich nejvýznamnější TIC inkubátor. Inkubátory jsou po srovnání mezi sebou v tabulce 4.10 následně charakterizovány, kromě PI VŠB-TU Ostrava a BIC Ostrava, které již byly popsány v podkapitole 3.3.

Inkubátor by měl poskytovat nejkvalitnější služby či produkty, aby mohl jako nástroj podpory start-upů, nebo podnikatelů vůbec, jim co nejefektivněji pomoci v rozvoji. Podle mých informací zjištěných z internetových zdrojů podnikatelských inkubátorů jsem zjistila, že spousta inkubátorů nabízí pouze kancelářské prostory za zvýhodněnou cenu nebo čistě konzultační služby, což je určitě důležitá podpora, kterou by měl podnikatelský inkubátor disponovat, ale pokud k ní nejsou navázány další doplňkové služby, tak čistě pro začínající firmu se stávají tyto jinak důležité nástroje podpory, neefektivní. Start-up potřebuje hned od začátku celkovou péči, která zahrnuje zázemí doprovázené doplňkovými službami a produkty (technologie či laboratoře k dispozici), konzultace a poradenství, školení, mentoring, pomoc s finančními záležitostmi a případné další služby. V rámci podpory podnikání je na místě také vzájemná spolupráce inkubátorů. V rámci jednoho dotazníkového šetření, který byl zodpovězen minulý rok pro účely bakalářské práce, bylo zjištěno, že až 77 % podnikatelských inkubátorů spolupracuje s ostatními inkubátory. Kromě toho podnikatelské inkubátory spolupracují s firmami. Spolupráce inkubátoru s firmou je více rozmanitá než spolupráce inkubátoru s jiným inkubátorem. Spolupráce s firmami umožňuje často i finanční výpomoc a využívání moderních technologií. Podle dotazníku probíhá spolupráce nejčastěji na bázi sdílení znalostí a zkušeností, na druhém místě je finanční spolupráce, třetí místo zaujímá ostatní spolupráce a čtvrté místo spolupráce pomocí technologií. V rámci stejného dotazníkového šetření bylo zjištěno, že podnikatelské inkubátory spolupracují s firmou v jakémkoliv případě (Smíšková, 2019).

Tyto inkubátory byly zvoleny na základě četnosti odkazů a výskytů na internetu, v různých článcích a odborných pracích. Na základě výsledků ze srovnávací tabulky lze říci, že zvolené inkubátory naplnily dostatečně očekávání z hlediska jejich nabízených služeb.

Tabulka 4.8 Komparace vybraných podnikatelských inkubátorů v Moravskoslezském, Jihomoravském a Zlínském kraji

Název zařízení	Kanceláře	Stroje, technologie či laboratoře k dispozici v ceně	Poskytnutí prostoru pro podnikání za zvýhodněných podmínek	Poradenské služby zdarma či za zvýhodněnou cenu	Podpora inovací	Převažující zaměření
PI VŠB-TUO	ANO	ANO (zdarma Microsoft BizSpark)	ANO	ANO	ANO	Transfer znalostí a technologií
BIC Ova	ANO	NE	ANO	Částečně	ANO	Průmyslová výroba
JIC	ANO	ANO (laboratoře pro klienty v ceně)	ANO	ANO	ANO	Technologie, biotechnologie, pokročilé materiály
TITC	ANO	ANO (laboratoře a měřicí přístroje)	ANO	ANO	ANO	Technologie
PI VTP	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	Transfer znalostí a technologií
TIC	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	Technologie

Zdroj: Vlastní zpracování dle oficiálních stránek sledovaných inkubátorů, 2020

V tabulce 4.10. je vybráno šest faktorů pro srovnání, a to na základě důležitosti poskytovaných služeb a produktů, kterými by měl inkubátor disponovat:

- zda jsou jejich součástí kancelářské místnosti, které jsou absolutní nutností,
- jestliže má podnikatel možnost využití speciálních strojů, technologií nebo laboratoří,
- zda poskytuje prostory k podnikání za zvýhodněných podmínek, tj. za nižší nájemné, než by činilo nájemné obdobného prostoru mimo inkubaci,
- pokud poskytuje poradenské služby, tak zda jsou poskytované zdarma či za zvýhodněných podmínek. Z větší části jsem zjistila, že převažuje poskytnutí poradenských služeb zdarma pro klienty, kteří již využívají zakoupených kancelářských prostorů,
- zda podnikatelské inkubátory podporují inovace,
- jaké je jejich převažující zaměření.

V Jihomoravském kraji se nachází nejstarší podnikatelský inkubátor v Česku. Jedná se **Jihomoravské inovační centrum (JIC)** v Brně, založené v roce 2003, které poskytuje podporu podnikatelům ve svém kraji, i mimo něj. JIC v současnosti tvoří tři inkubátory – technologický inkubátor JIC INTECH, biotechnický inkubátor JIC INBIT a JIC INMEC, který se zaměřuje na pokročilé materiály a technologie. Inkubátory podporují podnikatele pomocí individuálních konzultací, mají k dispozici týmy expertů, které zajišťují rozvoj podnikání, vzdělávací akce pro současné i budoucí podnikatele, pro majitele MSP pořádají networkingové akce (další forma nepřímé podpory). Mimo titul nejstaršího podnikatelského inkubátoru, se JIC považuje také za nejprestižnější a nejrozsáhlejší centrum v EU. Disponuje třemi budovami, má dvě dceřiny firmy a téměř 50 zaměstnanců. V roce 2011 se o JIC psalo v New York Times, stejného roku se umístil na třetím místě v mezinárodní soutěži The Best Incubator Award (Jihomoravské inovační centrum, 2019).

TITC Technology Innovation Transfer Chamber je podnikatelský inkubátor a vědeckotechnický park společnosti VTP Brno, a. s., který se nachází v kampusu VUT v Brně. Vznikl z iniciativy Krajské hospodářské komory jižní Moravy a za podstatného přispění VUT. Přípravná fáze byla zahájena v roce 2009, výstavba byla dokončena na konci srpna 2014 a zahájení засídlení prvních subjektů bylo možné od 1. září 2014. Projekt je kofinancovaný ze strukturálních fondů EU. Primárně je určen pro

technologicky zaměřené společnosti s inovativním potenciálem, klastry, start-upy nebo výzkumné organizace. Tito klienti mohou využívat kromě standardních služeb spojených s nájmem také další služby. Jedná se o zprostředkování spolupráce (kontakt s dalšími vědeckovýzkumnými centry a univerzitami), napojení na investory (poskytnutí kontaktu a možnosti prezentace vlastních produktů či myšlenek investorům), zapojení do projektů (realizovaných provozovatelem či Krajskou hospodářskou komorou jižní Moravy), coworking (sdílené plně vybavené pracovní kanceláře poskytované za příznivé finanční podmínky), poskytnutí virtuálního sídla (slouží pro zájemce, kteří chtějí využít dobrého jména a adresy TITC), poradenství, organizování akcí. Podpora zasídlených subjektů má usnadnit jejich činnost a poskytnout konkurenční výhodu v dané oblasti zájmu (Technology Innovation Transfer Chamber, 2020).

Součástí **Vědeckotechnického parku Brno – Jih (VTP)** je také **Podnikatelský inkubátor Brno – Jih**. Slouží k podpoře nových firem, vytvoření kvalitních a dosažitelných podmínek pro rozmach podnikání s inovačním potenciálem. Podnikatelský inkubátor je určen inovativním firmám, firmám s vazbou na vědu a výzkum, studentům VŠ s nápady či realistickým podnikatelským záměrem, podnikatelům s hodnotným podnikatelským záměrem, projektům s pozitivním vlivem na ŽP, zaměstnanost a export a projektům, které jsou v souladu s inovačními prioritami regionu. Jeho poskytované služby se podobají jakémukoliv obdobnému podnikatelskému inkubátoru. Poskytuje poradenství při založení podniku, vzdělávací činnost, pomáhá získávat finance a kontakty na investory, zajišťuje odborné poradenství poskytované zaběhlými poradci, dále poskytuje kontakty na obchodní partnery, umožňuje přístup do laboratoří a k měřicím přístrojům, dotuje nájemné i služby, funguje zde vzájemná spolupráce mezi firmami a výhodou je také jeho poloha a dobrá infrastruktura. Poskytování inkubačních prostorů je upřednostňováno firmám a absolventům magisterského či doktorského studia zejména technických vysokých škol, kteří mají zájem realizovat po skončení studií své podnikatelské nápady a záměry (Výzkumný ústav stavebních hmot, 2020).

TIC inkubátor ve Zlíně funguje jako součást Technologického inovačního centra, s. r. o., bylo založeno 2. května 2005 Univerzitou Tomáše Bati společně se Zlínským krajem. Spolupracuje s mnoha partnery jak na národní, tak i na mezinárodní úrovni. Je akreditovaným členem Společnosti vědeckotechnologických parků. Mezi jeho hlavní činnosti se řadí provoz podnikatelského inkubátoru a vědeckotechnologického

parku, dále provoz Podnikatelského inovačního centra Zlín, vytváření podmínek pro vznik a vývoj klastrů, podpora transferu technologií mezi univerzitami a průmyslovou praxí. TIC inkubátor také spolupracuje se studenty a mladými podnikateli, rozšiřuje jejich povědomí o podnikatelské činnosti, vzdělává je a vytváří komunitu, které pomáhá s vyhledáváním financí pro realizaci podnikatelských záměrů (Technologické inovační centrum, 2020).

5 Závěr

Cílem bakalářské práce je na základě analýzy zpracovat přehled dostupných přímých i nepřímých nástrojů podpory podnikání v Moravskoslezském kraji v programovém období 2014-2020. Dále je cílem na základě komparace s Jihomoravským a Zlínským krajem vyhodnotit atraktivnost podnikatelského prostředí a vypracovat návrhy a doporučení vedoucí ke zlepšení čerpání podpor podnikání a zvýšení investic v Moravskoslezském kraji. Vyhodnocením dostupných informací v oblasti poskytnutých finančních zdrojů a zpracováním SWOT analýzy infrastruktury jednotlivých krajů jsem získala ucelenější náhled na kvalitu podpory podnikání ve všech sledovaných krajích.

Všechny sledované kraje poskytují velké možnosti v oblasti podpory podnikání, především prostřednictvím přímých nástrojů. Každý z těchto krajů disponuje dotačními programy, které jsou vesměs obdobné. Dotační programy EU i národní dotační programy stěžejní záležitostí podpory podnikání ve všech třech sledovaných krajích. Ovšem k získání podpory prostřednictvím přímých nástrojů, tedy finanční podpory státu nebo podpory EU, jsou nastaveny podmínky, které často mohou splnit jen větší společnosti. Většina malých a začínajících podnikatelských subjektů však na takovou podporu nedosáhne. Nedisponují dostatečnými vlastními zdroji, komerční banka je z různých důvodů může vyhodnotit jako nebonitní klienty, kteří pro ni znamenají vysoký risk – přestože všude v médiích se objevují reklamní sdělení banky, že podporuje začínající podnikatele. V mnoha případech vybraný obor podnikání nespadá do podporovaného ekonomického odvětví. Důležitost přímé podpory se potvrdila nyní v souvislosti s událostmi, které zasáhly a stále ještě ovlivňují celý svět. Pandemie koronaviru způsobila problémy, které se zásadně dotkly všech ekonomických subjektů na trhu. Programy na podporu udržitelnosti MSP v ČR vznikaly napříč jednotlivými ministerstvy. Ministerstvo průmyslu a obchodu připravilo ve spolupráci s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou program COVID, financovaný ze strukturálních fondů EU Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Z praxe vím, že vzhledem k nastaveným podmínkám a omezené době čerpání však ani na tuto finanční podporu nedosáhli všichni, kteří ji skutečně potřebovali. V souvislosti s poskytováním finanční podpory bych navrhovala bankovnímu sektoru upravit kritéria pro poskytování podpory především subjektům malého a středního podnikání, nastavit osobnější přístup bankéřů, upřednostnit skutečný zájem o podnikatelský cíl před pouhým prodejem bankovního produktu.

Specifická situace je v oblasti podpory podnikání prostřednictvím nepřímých nástrojů. Z bakalářské práce je patrné, jak významnou roli hraje především rozvinutá infrastruktura. Moravskoslezský kraj nabízí především v oblasti dopravní infrastruktury podnikatelům ideální podmínky, stejně tak Jihomoravský kraj. Zlínský kraj v tomto směru velmi zaostává, což se negativně odráží na stavu jeho ekonomického rozvoje. S tím úzce souvisí i rozvoj průmyslových zón – Zlínský kraj nabízí podnikatelské zázemí pouze v jediné, která zdaleka není obsazena. V Jihomoravském kraji převažuje soustředěnost podnikatelských aktivit do oblasti Brna a jeho okolí, nejvytíženější průmyslové zóny jsou proto právě v této oblasti. Ve snaze přenést ekonomickou aktivitu i do dalších, především venkovských oblastí regionu, vznikají další průmyslové zóny, často však na úkor úrodné půdy. Jihomoravský kraj, stejně jako kraj Moravskoslezský, disponuje také širokou nabídkou brownfieldů, pozemků i opuštěných budov, které jsou za výhodných podmínek nabízeny ekonomickým subjektům k využití. Největší nabídku lokalit a technologické připravenosti, co se týká průmyslových zón, vykazuje Moravskoslezský kraj. Výhodou Moravskoslezského kraje je také skutečnost, že ekonomické aktivity nejsou soustředěny pouze do jednoho místa, kromě Ostravy existují další města a oblasti s aktivní podnikatelskou základnou. Co se týká oblasti podpory pomocí poradenství, ve všech třech krajích fungují agentury, které disponují odborníky z různých oblastí, často jsou provázány s vysokými školami v regionu a jsou považovány za nezbytnou součást programu pro rozvoj podnikání. Velmi kvalitní a stabilní základnu má Jihomoravský i Moravskoslezský kraj, Zlínský kraj v tomto směru trochu zaostává co do počtu těchto poradenských institucí, což může souviset i se skutečností, že v tomto kraji je pouze jedna vysoká škola. V oblasti podpory podnikání pomocí poradenství bych navrhovala lepší dostupnost informací o nabízených službách agentur, protože při získávání informací zpracovaných v této bakalářské práci jsem často hledala požadované informace složitě, v některých případech jsem obdržela z více zdrojů rozdílné informace ke stejnému dotazu. Aby byla pomoc pro podnikatele účelná, měly by být podstatné informace podnikatelským subjektům rychle dostupné, přehledné a jasně a srozumitelně definovány.

Moravskoslezský kraj má historicky problémy s kvalitou životního prostředí, což vyplývá z jeho průmyslové tradice a je to jeho velká nevýhoda oproti zbývajícím dvěma hodnoceným krajům. Počet nezaměstnaných, nízká průměrná mzda a vysoký počet sociálně slabých obyvatel, to jsou další problémy, které jsou typické pro tento kraj. K odstranění těchto problémů jsou vynakládány nemalé prostředky, ale je nutné najít

cestu, jak jim v budoucnu předcházet. V případě znečištěného životního prostředí by se měly vytvářet aktivity i nad zákonný rámec, jako například dobrovolné dohody s velkými průmyslovými podniky, mělo by se více pozornosti věnovat výsadbě zeleně v oblastech s průmyslovou výrobou. Měla by být vidět větší snaha změnit negativní mediální obraz Moravskoslezského kraje, protože image kraje hraje nezanedbatelnou roli v celkové atraktivitě regionu pro podnikání. Je nepochybné, že pokud se podaří některé z výše uvedených nedostatků odstranit nebo zmírnit, má Moravskoslezský kraj velký potenciál stát se více vyhledávaným místem tuzemských i zahraničních investorů.

Ráda bych poskytla svoji bakalářskou práci krajským pobočkám podporující podnikání, se kterými jsem při zpracování spolupracovala, aby získali ucelenější přehled o podpoře podnikání ve vybraných krajích. Práce může být rovněž vhodným informačním materiálem pro podnikatele v ČR, a to zejména v Moravskoslezském, Jihomoravském a Zlínském kraji.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

HAMILTON, Leslie and Philip WEBSTER. *The International Business Environment*. 3rd. Edition. New York. Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-19-870419-5.

JANATKA, František a kol. *Podnikání v globalizovaném světě*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-754-7.

MALACH, Antonín. *Jak podnikat po vstupu do EU: právo a podnikání, podnikatelské řízení, podpora podnikání v ČR a EU, podnikatelské a podpůrné instituce, podnikání a veřejná správa*. Praha: Grada Publishing, 2005. Expert. ISBN 80-247-0906-6.

SRPOVÁ, Jitka. *Podnikatelský plán*. Praha: Oeconomica Česká republika, 2007. ISBN 978-80-245-1263-1.

SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOŘ. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3339-5.

TAUER, V., H. ZEMÁNKOVÁ a J. ŠUBRTOVÁ. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2649-3.

VITURKA, Milan. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3638-9.

VOJÍK, Vladimír. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. ISBN 978-80-7357-467-3.

ZAPLETALOVÁ, Šárka. *Podnikání malých a středních podniků na mezinárodních trzích*. Praha: Ekopress, 2015. ISBN 978-80-87865-16-3.

Internetové a další zdroje

AGENTURA API 2020 a. *Agentura pro podnikání a inovace* [online]. [2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.agentura-api.org/cs/>

AGENTURA API 2020 b. *Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost* [online]. [2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.agentura-api.org/cs/op-pik-obecne/>

AGENTURA API 2020 c. *Stav čerpání z OP PIK v mld. Kč* [online]. [2020-04-22]. Dostupné z: <https://www.agentura-api.org/cs/op-pik-obecne/statistiky/>

ALTAXO 2019. *Instituce podporující podnikatele* [online]. [2020-04-06]. Dostupné z: <https://www.altaxo.cz/zacatek-podnikani/podnikani-obecne/jake-instituce-podporuji-rozvoj-maleho-a-stredniho-podnikani>

BIC OSTRAVA 2020. *Business Innovation Centre* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.bicova.cz>

CENTRUM PODPORY INOVACÍ 2020. *CPI VŠB – TU OSTRAVA* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: <https://cpi.vsb.cz/cs/sluzby/>

CEBRE 2018. *Česká podnikatelská reprezentace při EU* [online]. [2020-04-06]. Dostupné z: <https://cebre.cz/o-cebre>

CZECHINVEST 2020 a. *Inkubátory* [online]. [2020-04-20]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-male-a-stredni-podnikatele/Chcete-dotace/OPPI/Vyuziti-novych-financnich-nastroju/Inkubatory>

CZECHINVEST 2020 b. *Agentura pro podporu podnikání a investic* [online]. [2020-03-13]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz>

CZECHTOURISM 2020. *Agentura CzechTourism* [online]. [2020-03-13]. Dostupné z: <https://www.czechtourism.cz/o-czechtourism/zakladni-informace/>

CZECH TRADE 2020. *Charakteristika Jihomoravského kraje* [online]. [2020-04-10]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/charakteristika-jihomoravskeho-kraje/#ekudaje>

CZECHTRADE 2016. *Česká agentura na podporu obchodu* [online]. [2020-03-13]. Dostupné z: <https://www.czechtrade.cz>

ČESKOMORAVSKÁ ZÁRUČNÍ A ROZVOJOVÁ BANKA 2020. *Českomoravská záruční a rozvojová banka* [online]. [2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.cmzrb.cz>

EUROPEAN COMMISSION 2020. *Druhy financování podpor* [online]. [2020-03-03]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/types-funding_en

EUROSKOP 2018. *Hospodářská komora ČR* [online]. [2020-04-06]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

EVROPSKÉ SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI TRITIA 2020. *Evropské seskupení pro územní spolupráci TRITIA*, [online]. [2020-04-10]. Dostupné z: <http://www.egtctritia.eu/cz/zakladni-informace>

EVROPSKÝ PARLAMENT 2020. *MPS v EU* [online]. [2020-03-31]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/63/male-a-stredni-podniky>

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČR 2018. *Hospodářská komora ČR* [online]. [2020-04-06]. Dostupné z: <https://www.komora.cz>

IDNES 2020. *Sestěhování státních agentur* [online]. [2020-03-13]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/slouzeni-czechtrade-czechinvest-czechtourism.A200224_092720_ekonomika_mato

INVST-MSR 2020. *Invest More Moravskoslezské Investice a Development, a.s* [online]. [2020-04-08]. Dostupné z: <https://invest-msr.com>

IPODNIKATEL 2014. *Právní formy podnikání* [online]. [2020-03-23]. Dostupné z: <https://www.ipodnikatel.cz/Zahajeni-podnikani/pravni-formy-podnikani-pro-fyzicke-a-pravnicke-osoby/Pravnicka-osoba.html>

JIHOMORAVSKÉ INOVAČNÍ CENTRUM 2019. *O JIC* [online]. [2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.jic.cz/nas-pribeh/>

KRAJSKÁ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE 2020. *O KHK MS kraje* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.khkmsk.cz/o-nas/>

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE 2012. *Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020* [online]. [2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=175435&TypeID=2>

KRAJSKÝ ÚŘAD ZLÍNSKÉHO KRAJE 2020 a. *Charakteristika Zlínského kraje* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/zakladni-charakteristika-kraje-cl-3685.html#rozumim>

KRAJSKÝ ÚŘAD ZLÍNSKÉHO KRAJE 2020 b. *Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030*, [online]. [2020-05-21]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/strategie-rozvoje-zlinskeho-kraje-2030-cl-4623.html>

LETIŠTĚ OSTRAVA 2015. *Letiště Leoše Janáčka Ostrava* [online]. [2020-04-11]. Dostupné z: <http://www.airport-ostrava.cz/cz/page-zakladni-informace-letecka-doprava/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR 2020 a. *Investiční projekt* [online]. [2020-02-08]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/i/investicni-projekt>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR 2020 b. *Neinvestiční projekt* [online]. [cit. 2020-02-08]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/n/neinvesticni-projekt>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR 2020 c. *Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti* [online]. [2020-04-24]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/c/cile-politiky-hospodarske-a-socialni-soudrznosti>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR 2020 d. *Finanční prostředky z OP PIK* [online]. [2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/op-podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR 2016. *MPO a jeho působnost* [online]. [2020-03-22]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/ministerstvo/o-ministerstvu/pusobnost-ministerstva/pusobnost-ministerstva--1926/>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR 2014. *COSME* [online]. [2020-03-31]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/programy-eu-na-podporu-msp/cosme/program-pro-konkurenceschopnost-podniku-a-malych-a-strednich-podniku-2014-2020-cosme--146656/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR 2020 e. *COSME: prostředky pro malé a střední podniky i začínající podnikatele* [online]. [2020-02-15]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/unijni-programy/horizont-2020-\(1\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/unijni-programy/horizont-2020-(1))

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR 2017. *Co je HORIZONT 2020* [online]. [2020-02-21]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/programy-eu-na-podporu-msp/horizon/horizont-2020--232896/>

MORAVSKOSLEZSKÉ INOVAČNÍ CENTRUM 2017. *Moravskoslezské inovační centrum* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.ms-ic.cz>

MORAVSKOSLEZSKÉ INVESTICE A DEVELOPMENT 2020. *Moravskoslezské Investice a Development, a. s.* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z:

<https://www.google.com/search?client=safari&rls=en&q=Moravskoslezsk%C3%A9+Investice+a+Development&ie=UTF-8&oe=UTF-8>

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ 2019. *Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027* [online]. [2020-05-20]. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/rozvoj_kraje/strategie-rozvoje-msk-2019-2027---navrhova-cast.pdf

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ 2020 a. *Projekty realizované v programovém období 2014-2020* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: <https://www.msk.cz/scripts/detail.php?pgid=3441>

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ 2020 b. *Vyhlášené dotační programy* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: https://www.msk.cz/verejna_sprava/granty_vyhlasene.html

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ 2020 c. *Podpora podnikání v MS kraji 2020* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: https://www.msk.cz/cz/verejna_sprava/podpora-podnikani-v-moravskoslezskem-kraji-2020-139650/

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ 2020 d. *Program na podporu stáží žáků a studentů ve firmách 2020* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: https://www.msk.cz/cz/verejna_sprava/program-na-podporu-stazi-zaku-a-studentu-ve-firmach-2020-145062/

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ 2020 e. *Finanční nástroj Jessica II* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: https://www.msk.cz/cz/rozvoj_kraje/financni-nastroj-jessica-ii-v-moravskoslezsku-127215/

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ 2020 f. *Dopravní infrastruktura* [online]. [2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.msk.cz/cz/doprava/koncepce-rozvoje-dopravni-infrastruktury-40486/>

NÁRODNÍ KLASTROVÁ ASOCIACE 2016. *Klastry v MS kraji* [online]. [2020-04-09]. Dostupné z: <http://nca.cz/cs/klastrove-organizace-v-cr>

OSTRAVA 2019. *Regionální instituce* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: https://www.ostrava.cz/cs/podnikatel-investor/ekonomicky-profil-mesta/sluzby/copy_of_institute-podporujici-podnikani/regionalni-institute

PATRIOTI MS KRAJE 2020. *Networking v MS kraji* [online]. [2020-04-09]. Dostupné z: <http://patriotimsk.cz>

PODNIKATEL 2018. *Nový občanský zákoník* [online]. [cit. 2020-02-07]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/zakony/novy-obcansky-zakonik/f4580257/#aktualni-zneni>

REGIONÁLNÍ A INFORAMČNÍ CENTRUM-VIP 2017. *O RPIC-VIP* [online]. [2020-04-28]. Dostupné z: <https://rpic-vip.cz>

ŠKOLA PROFI 2012. *Průvodce dotacemi pro MSP* [online]. [2020-03-16]. Dostupné z: https://www.skolaprofi.cz/33/pruvodce-dotacemi-pro-male-a-stredni-podniky-z-op-podnikani-a-inovace-uniqueidgoke4nvrwupseimhwgo4_emkcewjs0ttddulzx7udby/

ŠMÍŠKOVÁ, Kristýna. *Podnikatelský inkubátor jako nástroj podpory Start-upu*. Ostrava, 2019. Bakalářská práce. Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta ekonomická, Katedra podnikohospodářská.

TECHNOLOGY INNOVATION TRANSFER CHAMBER 2020. *Vědeckotechnický park a podnikatelský inkubátor* [online]. [2020-04-09]. Dostupné z: <http://www.titc-vtp.cz/cz/>

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE 2020. *Veřejná podpora* [online]. [2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html>

VÝZKUMNÝ ÚSTAV STAVEBNÍCH HMOT 2020. *Vědeckotechnický park Brno-Jih* [online]. [2020-04-09]. Dostupné z: <http://www.vtpbrno.cz>

TECHNOLOGICKÉ INOVAČNÍ CENTRUM 2020. *Inkubátor Zlín* [online]. [2020-04-09]. Dostupné z: <http://www.inkubatorzlin.cz>

Seznam zkratek

API	Agentura pro podnikání a inovace
A. S.	Akciová společnost
BIC Ova	Business innovation centre Ostrava
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CEBRE	Česká podnikatelská reprezentace při Evropské unii
COSME	Competitiveness of Small and Medium-sized Enterprises
CPI	Centru podpory inovací
CTPARK	Central Trade Park
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	Česká republika
DT	Dotační titul
EEN	Enterprise Europe Network
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ENFR	Evropský námořní a rybářský fond
ESF	Evropský sociální fond
ESI FONDY	Evropské strukturální a investiční fondy
ESÚS	Evropské seskupení územní spolupráce
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FO	Fyzická osoba
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
HK ČR	Hospodářská komora České republiky
HSS EU	Politika hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie
IČO	Identifikační číslo osoby
IROP	Integrovaný regionální operační program
IT	Informační technologie
JESSICA	Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas
JIC	Jihomoravské inovační centrum
JMK	Jihomoravský kraj
KHK MSK	Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje
K. S.	Komanditní společnost
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MS KRAJ	Moravskoslezský kraj

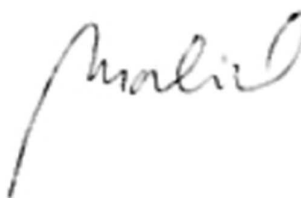
MSIC	Moravskoslezské inovační centrum
MSP	Malé a střední podniky
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP D	Operační program Doprava
OP	Operační program
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
PI	Podnikatelský inkubátor
PO	Právnícká osoba
PO	Prioritní osa
PRV	Program rozvoje venkova
RPIC-VIP	Regionální a informační centrum, vzdělávání inovace poradenství
S. R. O.	Společnost s ručením omezeným
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SWOT	Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats
TIC	Technologické inovační centrum
VaV	Výzkum a vývoj
V. O. S.	Veřejná obchodní společnost
VŠB-TUO	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
VTP	Vědeckotechnický park
ZRS	Zahraniční rozvojová spolupráce
ŽP	Životní prostředí

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 29. 5. 2020

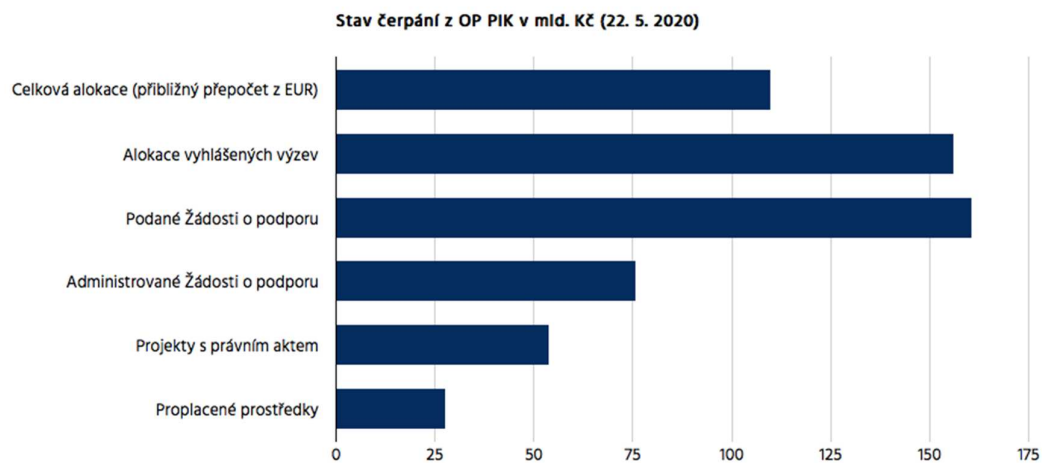
Denisa Maliariková

Seznam příloh

Příloha 1 Stav čerpání z OP PIK v mld. Kč

Příloha 1

Statistická data čerpání z dotačních programů podpory OP PIK (statistika neobsahuje údaje o čerpání finančních nástrojů, interních projektů, prioritní osy 5)

Zdroj: Agentura pro podnikání a inovace, 2020 c